

VINERI 21 FEBRUARIE 2003 • ANUL LIII NR. 8

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Împărătese, îngerași, vrăjitori...

Nici în viitor nu vom avea reprezentanță românească pe Capitală

„Funcția de consilier îmi asigură experiențe multilaterale”

CALENDAR ORTODOX

24 februarie, luni – (†) Întâia și a doua aflare a Capului Sf. Ioan Botezătorul.
25 februarie, marți – Sf. Tarasie, Arhiepiscopul Constantinopolului; Sf. Alexandru și Ipatie.
26 februarie, miercuri – Sf. Porfirie, Arhiepiscopul Gazei; Sf. Mc. Fotini; Sf. Teodor.
27 februarie, joi – Cuv. Procopie Mărturisitorul; Cuv. Talaleu.
28 februarie, vineri – Cuv. Vasile Mărturisitorul; (†) Cuvioșii Ioan Casian Romanul și Gherman din Dobrogea.
1 martie, sâmbătă – Cuv. Mc. Evdochia; Cuv. Domnina; Sf. Mc. Antonia; Sf. Marcel și Anton. (Sâmbăta morților – Moșii de iarnă).
2 duminică – Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mc. Isihie și Nestor. Duminica Lăsăturii sec de carne (a Înfricoșatei Judecăți).

Citatul săptămânii

„Inteligența, în sensul comun al cuvântului, n-are nimic comun cu talentul. Poți fi pictor, muzicant ori poet bun, fără să fii inteligent, întocmai cum poți fi inteligent fără să fii poet, muzicant ori pictor.”
M. Codreanu

AGENDĂ

24 februarie

1824 – s-a născut, la Giula, *Teodor Pap*, fondator al unei fundații cu ajutorul căreia au studiat numeroși tineri români, între care unii din Giula.

25 februarie

1745 – moare cronicarul *Ion Neculce*.
1841 – s-a născut *Pierre Auguste Renoir*, pictor și grafician francez, unul dintre reprezentanții importanți ai impresionismului.
1866 – (25 febr./9 martie) Revista „Familia” din Pesta publică poezia „De-aș avea...”, de *Mihai Eminescu*. Iosif Vulcan, directorul „Familiei”, îl botează pe „Eminovici” în „Eminescu”.
1891 – a murit *Cezar Bolliac*, poet și publicist.
1925 – Miron Cristea a devenit *primul Patriarh* al Bisericii Ortodoxe Române.

26 februarie

1838 – s-a născut *Bogdan Petriceicu Hașdeu*, filolog, istoric, folclorist și publicist. Este descendentul unei vechi familii moldovenești.
1888 – inaugurarea *Ateneului Român* din București.

27 februarie

1850 – s-a născut pictorul *Ioan Andreescu*.
1940 – a încetat din viață *Nicolae Tonitza*, pictor, grafician și critic de artă.

28 februarie

1754 – s-a născut în satul Râciul de Câmpie, de lângă Târgu Mureș, *Gheorghe Șincai*, istoric, filolog, reprezentant de seamă al Școlii Ardelene.

1 martie

1812 – s-a născut *Nicolae Kretzulescu*, medic, om de știință.
1867 – Își începe apariția „*Convorbiri literare*”, revista Societății Junimea. Primul redactor șef este Iacob Negruzzi.

2 martie

1817 – s-a născut, la Salonta, scriitorul maghiar *Arany János*.
1824 – s-a născut, în Boemia, *Bedrich Smetana*, compozitor ceh, creatorul școlii muzicale naționale cehe.

Funcțiile-cheie ale AȚRU vor fi împărțite la 2 martie

Cu excepția romilor, toate minoritățile au stabilit deja componența adunărilor generale ale autoguvernărilor pe țară. În afara reprezentanței noastre, doar germanii și slovacii s-au folosit de limita plafon, adică au optat pentru un for suprem compus din 53 de membri. Celelalte minorități s-au mulțumit cu câte o adunare generală mai redusă la număr. Romii urmează să mai facă la 1 martie o tentativă de a aduna, cel puțin o jumă-

tate a electorilor, asta fiind ultima lor posibilitate de a se constitui. De abuzuri electorale s-au plâns mai multe etnii: croații din Baranya nu fac parte de autoguvernarea lor pe țară, pentru că sunt nemulțumiți cu locurile obținute, organizația rutenilor autohtoni a fost marginalizată, iar armenii au boicotat formarea reprezentanței pe țară, afirmând că n-au avut nici măcar șansa de a intra în aceasta. Ședința de constituire a Adunării Generale a

AȚRU va avea loc pe 2 martie 2003, ora 10.00, la Centrul Cultural Român din Giula. La aceasta vor lua parte cei 53 de electori aleși, care vor constitui în următorii patru ani forul decisiv al Autoguvernării pe Țară. La prima ședință a Adunării Generale se va aproba statutul de funcționare și se vor alege vicepreședinții, respectiv președintele reprezentanței. De asemenea, atunci se vor stabili și comisiile de specialitate.

Ștefan Crăsta

„Alternativa Românească” își continuă activitatea și după alegeri

Reprezentanții Grupării „Alternativa Românească” se pregătesc pentru un rol mai durabil decât asistența la victoria Alianței Electorale la alegerea membrilor Adunării Generale AȚRU. După încheierea luptelor electorale, Gruparea nu-și suspendează activitatea, ci se va reconstitui ca o organizație civilă. Ședința de constituire oficială a Grupării „Alternativa Românească” va avea loc la sediul din Giula al Uniunii

Culturale a Românilor din Ungaria, cu o zi înaintea primei întruniri a Adunării Generale AȚRU, la 1 martie 2003, la ora 11.00. Organizatorii ședinței sunt autoguvernările din Micherechi, Giula, Seghedin și din mai multe sectoare ale Budapestei, care invită și alți electori rămași în afara Autoguvernării Românești pe Țară, dar dornici de a rămâne activi, având în vedere cauza comunității românești.

- C -

Românii din Ungaria la TVR

Studioul Teritorial din Timișoara al Televiziunii Române, duminică, după masă, între orele 17–19 va difuza o discuție de o oră, tema acesteia fiind starea actuală a comunității românești din Ungaria. Invitații Televiziunii Române vor fi intelectuali ai românilor de pe meleagurile noastre. O variantă prescurtată a discuției va fi difuzată și în următoarea emisiune „Ecranul nostru”, din 26 februarie.

Șt. C.

Bal românesc cu surprize la Bedeu

Sâmbăta viitoare, tocmai în prima zi de mărțișor, se va desfășura Balul românesc din Bedeu, organizat de păstrătorii de tradiții. Petrecerea tradițională va începe seara la ora 18.00, în sala Căminului cultural. Balul românesc din seara de 1 martie va cuprinde și o surpriză de mărțișor pentru femei. Biletele pentru bal pot fi procurate la „Teleház” și costă 1.200 ft. Prețul biletului de intrare include și o cină.

Sprijin pentru funcționarea organizațiilor minoritare pe țară

Ministerul Patrimoniului Cultural Național publică un concurs pentru subvenționarea organizațiilor pe țară (uniuni, asociații, societăți) ale minorităților naționale și etnice din Ungaria. Se acordă ajutor pentru asigurarea bunei funcționări și pentru cumpărarea instalațiilor, mijloacelor necesare. Pot înainta proiecte organizații care au mem-

bri din cel puțin trei județe și desfășoară o activitate în minimum trei județe.

Termenul de înaintare a dosarelor de concurs: **28 februarie 2003**. Adresa: Ministerul Patrimoniului Cultural Național, Budapesta, 1410, Căsuța poștală 219. Informații suplimentare și formulare puteți solicita și de la redacția Foi.

- iova -

Foaia românească poate fi citită și pe Internet

www.foaia.hu

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor.

Românii nici în următorii patru ani nu vor avea reprezentanță românească pe Capitală

Ședința electorilor români din Budapesta, convocată pentru a doua oară la data de 12 februarie 2003, a dat iarăși faliment. De data aceasta, lucrările au decurs mai repede decât cu trei săptămâni în urmă. Până ce la prima încercare din 28 ianuarie s-au înregistrat 72 de electori, miercurea trecută numai 41 de electori și-au solicitat cartelele de înregistrare. Majoritatea acestora au fost membrii Asociației Române din Budapesta (ARB), alături de cei ai Uniunii Democratice Maghiaro-Române (UDMR) în frunte cu Papp Zoltán. Deși electorii Societății Culturale a Românilor din Budapesta (SCRB) și cei ai Asociației pe Țară a Românilor din Ungaria (ASTRU) au fost la fața locului, totuși ei nu au fost dispuși să contribuie la constituirea unei autoguvernări pe Capitală care să fie compusă și din neromâni. Astfel, la ora 16.30, după numărarea electorilor legitimați și prezenți în sala festivă a Primăriei Capitalei, decanul de vârstă Alexandru Țârlea a declarat următoarele: „Stimați Electori! Constat că numărul electorilor înregistrați este 41, în consecință ședința electorilor nu este valabilă.” Vasile Roxin, președintele Asociației Române din Budapesta și Papp Zoltán degeaba și-au unit forțele, nici în acest fel nu au reușit să adune 48 de electori, câți ar fi fost necesari pentru înființarea Autoguvernării Românești pe Capitală.

După momentele emoționante ale deciziei, m-am adresat doamnei Maria Berényi, președinta SCRБ, care a urmărit firul întâmplărilor din holul Primăriei din Budapesta.

– Nici în următorii patru ani nu vom avea reprezentanță pe Capitală. Oare lucrul acesta poate fi înregistrat ca o înfrângere sau ca o victorie?

– Este un lucru paradoxal. Ca deputat și ca român din Budapesta, care luni întregi am lucrat ca să se constituie o Autoguvernare pe Capitală, pare contradictoriu că în ziua de astăzi pot să zic, mai liniștită puțin decât în zilele trecute, că pentru noi este un succes. În același timp este și un eșec pentru adevărații români de aici, din Budapesta. Numai că, și în al treilea

ciclu Legea Minorităților și Legea Electorală ne pune în această situație. Și așa se pare că românii au fost și acum, în acest ciclu, mai mult afectați de acei electori care nu aparțin comunității românești din Ungaria. Acești oameni și cu patru ani în urmă au încercat să se declare în sensul că ei au o identitate românească. Dar acum chestiunea a fost și mai ingrată. Acești oameni, văzând posibilitățile care derivă din această lege foarte rea, s-au dovedit și ciniici, susținând, pe baza literiei de lege, că pentru un elector nu este obligatoriu să știe limba. Mai mult chiar, legea nu le prescrie ca ei să fie români. Deci, acești cetățeni au tot dreptul și pot fi fără nici un scrupul deputați și electori români. În această situație, în urma alegerilor din toamna trecută, din cei 94 de electori din Budapesta cei mai mulți nu aparțin comunității românești. Acuma, la a doua rundă, a ieșit la iveală cine este domnul Roxin, și acum am speranța că toată lumea l-a văzut aici și pe Papp Zoltán. Căci pe parcurs, domnul Roxin tot spunea că el nu are nici o legătură cu Papp Zoltán. Dar în ziua de astăzi s-a dovedit că nu noi am mințit. Vasile Roxin face front comun cu Papp Zoltán. După toate astea pot să zic că eu mă bucur că Vasile Roxin, împreună cu Papp Zoltán, nu și-au putut constitui o Autoguvernare Românească pe Capitală.

– Ce au pierdut astăzi adevărații români din Capitală, dacă au pierdut ceva?

– Situația de până acum era ca un infern al lui Dante. Noi ne rugăm lui Dumnezeu ca o astfel de autoguvernare să nu se constituie, ca să nu ne fie rușine, să nu ne rușinăm noi, copiii noștri și semenii noștri din provincie că în Budapesta există o autoguvernare așa-numită românească. Măcar atâta bucurie să aibă acei puțini români din Ungaria care se mai declară români, că în Capitala țării, care va intra în Europa, să nu existe o Autoguvernare Românească pe Capitală compusă din neromâni.

– Momentul acesta de politică a naționalității va avea vreun efect în activitatea Societății Culturale a Românilor din Budapesta?

– Puțin da. Fiindcă sufletește nu poți să rămâi imun față de aceste învrăjbi și hărțuiri. Totuși am toată speranța că membrii SCRБ care au devenit deputați în câteva sectoare, și sunt cinci sectoare unde avem președinți din SCRБ, vom putea organiza o coordonare în activitatea acestora. Iar Societatea noastră își va organiza și pe mai departe manifestările culturale așa cum a făcut-o și până acum. Folosindu-mă de ocazie, vreau să mulțumesc și colegilor pentru eforturile depuse, pentru insistențele lor și pentru că nu s-au lăsat intimidați. Acum, când înfloresc etnobusinessul, trebuie să-i apreciem pe toți

acești oameni pentru care a fost mai important neamul, limba, cultura, morala, decât banii ce ar putea fi câștigați prin etnobusiness.

Am solicitat și părerea liderului Andrei Kövesdi, purtătorul de cuvânt al Asociației pe Țară a Românilor din Ungaria.

– Pentru românii din Capitală, evenimentul acesta n-a fost un eșec, a fost o victorie că nu s-a putut alcătui această Autoguvernare pe Capitală. Este o victorie, pentru că dacă se alcătui, s-ar fi alcătuit în mare parte din neromâni. Asociația noastră nu s-a înregistrat la această alegere, a asistat numai de afară. De ce n-am intrat? Nu știu, am o zi așa glumească astăzi... Să mă scuzați pentru glume, m-am potrivit de prost gust... Dar am venit pregătiți pentru o ședință electorală, iar când am ajuns aici, am observat că, de fapt, suntem la un bal mascat. Iar noi n-am fost pregătiți pentru așa ceva și de aceea n-am participat la această ședință.

– Decizia aceasta, deci faptul că nu v-ați înregistrat la ședința electorală, a fost o decizie adusă în comun cu SCRБ sau a fost propria hotărâre a Asociației pe Țară a Românilor din Ungaria?

– Decizia este a noastră, a ASTRU. Și dacă formulez mai întemeiat: noi aici ne-am prezentat ca români și plecăm tot ca români, cu capul ridicat și cu fruntea sus. Eu vina n-o văd în liderii românilor adevărați, printre care mă număr și eu, dar

accept ca partea cealaltă să îmi arate care a fost vina mea, după care eu aplec capul și accept și recunosc dacă am greșit. Dar bine ar fi ca toți liderii pe lângă vorbele pe care le rostesc în general, să fie conștienți și de faptele lor. Și bine ar fi ca noi românii, minoritatea românească, și nu la lideri mă refer, ci la membrii oricărei asociații, să nu se uite cine ce spune, ci să vadă, să se uite și să urmărească cine ce face... Nu înțeleg SCRБ. De ce au participat electorii ei într-un număr atât de mic astăzi la ședința aceasta. De ce? Oare ea deja a renunțat? O luptă se duce până la ultima picătură de sânge. Noi așa am învățat și așa vom proceda. Noi din ASTRU am fost cu prezență 100%.

– Ce va putea face ASTRU în condițiile acestea pentru menținerea culturii românești din Capitală?

– N-o să fac nici o promisiune. Dați-mi voie să vă dovedesc prin fapte. Când va veni timpul, vă voi prezenta fapte concrete și reale. În linii mari, atâta pot să spun că trebuie alcătuită o infrastructură de cultură și de învățământ românesc aici în Capitală și chiar pentru împrejurările Capitalei, unde sunt destui români.

– Cred că pentru realizarea planurilor ar trebui și o colaborare între liderii românilor din Ungaria. ASTRU are intenția de a coopera cu conducătorii organizațiilor românești din țară?

– Noi, ASTRU, dorim să colaborăm cu asociațiile și cu valorile românești autohtone în vederea menținerii culturii, învățământului și datinilor strămoșești românești. Deci, noi suntem receptivi și vom fi deschiși pentru totdeauna.

Și domnului Vasile Roxin i-am solicitat să se declare, dar dânsul a refuzat posibilitatea. Mi-a spus doar că eu sunt prea tânără pentru a mă implica în chestiunea aceasta. Dar mi-a mai zis că în falimentul ședinței electorilor are o mare responsabilitate și articolul meu „ARB și UDMR solicită ajutorul lui Kaltenbach”, publicat în Foaia românească. Numai că, nu sfat, ci un simplu interviu i-am solicitat domnului Roxin.

Victoria Cozma

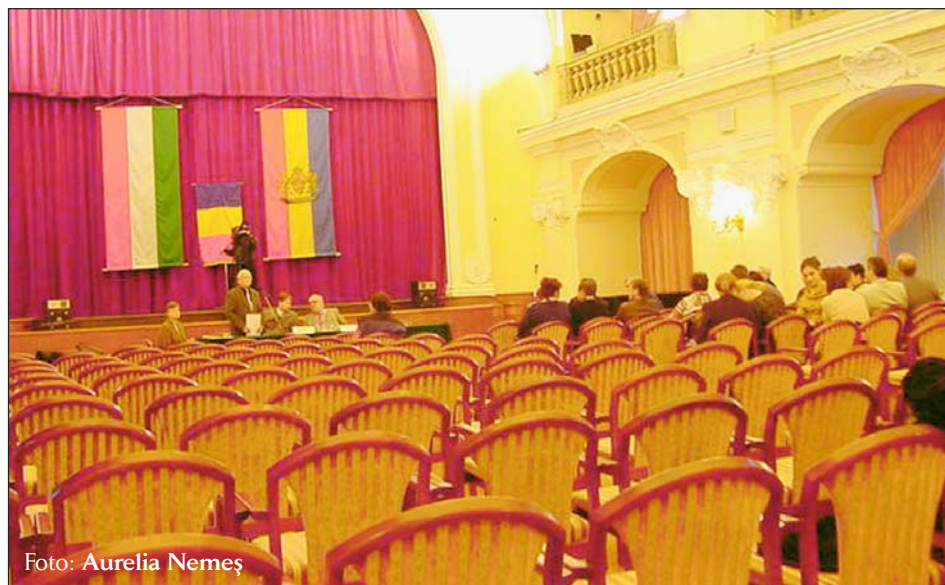

Foto: Aurelia Nemeș

În ciclul electoral 2002–2006, numai românii și slovenii nu vor avea reprezentanțe pe Capitală

Micherechi este singura comună unde românii sunt majoritari

Conform datelor ultimului recensământ, în 12 localități din Ungaria trăiesc peste 100 de români. Aceste localități sunt: *Aletea, Apateu, Budapesta, Bătania, Bedeu, Cenadul Unguresc, Chitighaz, Debrețin, Giula, Micherechi, Săcal și Seghedin*. Dintre aceste localități însă, românii constituie majoritatea numai la Micherechi. Aici proporția românilor, raportată la totalul populației este de 59,8%. (Remarcăm că la recensământ s-a întrebat: „Cărei naționalități îi aparțineți?”, dar răspunsul la această întrebare nu a fost obligatoriu.)

Care este naționalitatea locuitorilor comunei Mi-

cherechi? Din totalul de 2.315 locuitori, 1.385 de persoane (59,8%) s-au declarat români, 1 locuitor s-a declarat armean, 2 au zis că sunt ruteni (rusini), 1 micherechean a declarat că este slovac și 45 de persoane au spus că sunt romi, țigani. (Nu dispunem de date coerente despre numărul acelora care s-au declarat maghiari sau despre numărul persoanelor care au refuzat să răspundă privitor la apartenența etnică.)

La recensământul din 2001 s-au cules date și despre religia populației. (Ultima dată au fost înregistrate astfel de informații la recensământul din 1949. Atunci,

marea majoritate a populației din Micherechi, 86,9%, a fost de religie ortodoxă română.)

În 2001, dintre locuitorii comunei 1.788 de persoane s-au declarat aparținătoare vreunui cult religios. Aceasta constituie 77,2% din totalul de 2.315 locuitori ai satului.

Deoarece la recensământ nu a fost obligatoriu să se răspundă la întrebarea privitoare la apartenența religioasă, 330 de locuitori ai comunei Micherechi nu s-au pronunțat, iar 195 de persoane au declarat că nu aparțin nici unui cult religios.

-frățean-

Ortodocși români	Baptiști	Alți neo-protestanți	Reformați	Romano-catolici	Greco-catolici	Evanghelici	Advențiști
1.240	216	179	91	46	8	6	1

Cultura românească după '89

Sub acest titlu se organizează un șir de manifestări la Seghedin, în perioada 20-26 februarie. Programele culturale vor fi găzduite de Grand Cafe (str. Deák nr. 18).

„Noua față a culturii românești” s-a numit întâlnirea literară din seara de 20 februarie, al cărei oaspete va fi *Ion Bogdan Lefter*, redactorul șef al săptămânalului „Observator Cultural” din București.

De vineri până duminică vor avea loc prezentări de filme: „Ábel a rengetegben” de *Mihályfy Sándor* și „Részleg” de *Gothár Péter*, producții al operatorului Vivi Drăgan Vasile (21-22 februarie, ora 17.00) și „Balanta” de *Lucian Pintilie* (23 februarie, ora

17.00). Marți, 25 februarie (de la ora 15.00 și 17.00), iubitorii artei cinematografice o vor putea admira pe actrița *Maia Morgenstern* în două filme maghiare (Witman fiúk și Kínai védelem).

Miercuri, 26 februarie, de la ora 17.00 se va prezenta Fundația a Treia Europă din Timișoara. Participanții la acest program se vor întâlni cu *Adriana Babeți*, președinta Fundației a Treia Europă, *Mircea Mihaieș*, critic literar, *Cornel Ungureanu*, conducătorul filialei din Timișoara a Uniunii Scriitorilor și cu *Daciana Branea*, redactorul șef al revistei Orizont.

- va -

Un nou curs în Danemarca pentru tineri europeni

În numărul 2. al Foi românești am publicat un apel de participare la un curs de vară în Danemarca pentru activiști, reprezentanți tineri ai minorităților sau studenți care sunt interesați în probleme europene. În afară de acest curs – *Dialog Est-Vest 2003* –, Centrul de studii Hojskolen Ostersoen din Aabenraa, Danemarca, mai organizează încă un alt curs internațional despre democrație și regionale, cu titlul „*Dialog local/regional pentru democrația în Europa*”.

Cursul „*Dialog local/regional pentru democrația în Europa*” este o întâlnire de două săptămâni, 29 iunie - 12 iulie, pentru 65 de tineri europeni, între 18-25 de

ani din țările EU și statele solicitante. Cei 65 de participanți vor reprezenta aproximativ 30 de grupuri naționale, culturale și lingvistice.

Întâlnirea va dezbate teme legate de regionale în Europa: 1) O Europă a regiunilor sau cu regiuni; 2) De ce tocmai „regionare”?; 3) Cetățenia viitorului – cum să fii un cetățean cu afiliații multiple; 4) Cum să se legitimeze integrarea europeană; 5) Spre un public european, o comunitate politică europeană. Atelierele vor dezbate unele teme precum: 1) valori europene comune, 2) cetățenia europeană, 3) sursele viitoare ale legitimității, 4) regionale azi, 5) regionale și subsidii.

Pentru întâlnirea din Danemarca, tinerii trebuie să completeze un formular de aplicație care trebuie trimis prin poștă/e-mail sau fax la Hojskolen Ostersoen până la **14 martie 2003**. Pentru participare este necesară cunoașterea limbii engleze la nivel de conversație. Taxa de participare la cursul de două săptămâni este 100 de euro. Cu scopul de a sprijini tinerii români din Ungaria, Uniunea Culturală se angajează să ajute participarea, achitând cheltuielile de înscriere și la acest curs.

Informații suplimentare se pot găsi la www.people.hojoster.dk sau la Redacția Foi românești.

R. P.

Carol al II-lea printre strămoșii săi

Rămășițele pământești ale regelui Carol al II-lea al României au fost repatriate cu onoruri militare, joia trecută, 13 februarie, după 50 de ani de exil în Portugalia. Garda națională a dat

Carol al II-lea, care a condus România din 1930 până în 1940, era renumit pentru escapadele sale amoroase, care l-au obligat să abdice de două ori și i-au adus porecla de „rege-

Carol al II-lea cu suita lui, la o primire oficială

onorul și a fost intonat imnul țării, în cadrul unei ceremonii transmise în direct de posturile de televiziune. Osemintele au fost înhumate vineri la capela regală din orașul Curtea de Argeș. „România își primește înapoi fiii răătăcitori, pentru a fi mai puternică în viitor”, a declarat premierul *Adrian Năstase*, care a numit această repatriere „o reconciliere cu trecutul”.

Fostul suveran al României, regele *Mihai*, fiul lui Carol, a lipsit de la ceremonie. Mihai, care a avut o relație distantă cu tatăl său, a aprobat repatrierea osemintelor. Carol a murit în 1953 în Portugalia. Sicriul a fost transportat de la Lisabona la București cu un avion militar. A fost adus și sicriul cu osemintele *Elenei Lupescu*, amanta și apoi cea de-a treia soție a regelui, dar care nu a fost înhumată în același loc cu sicriul regelui.

le playboy”. În 1938 a instaurat dictatura regală, scoțând în afara legii toate partidele politice. Între 1938 și 1940, a oscilat între Germania și Marea Britanie, adoptând legislația de inspirație nazistă care interzicea accesul evreilor la funcțiile publice, dar încercând, în același timp, să obțină sprijin împotriva germanilor. Istoricii spun că încercarea sa eșuată de a forma o alianță a țărilor mici din Balcani și din Europa Centrală împotriva lui Hitler a fost cauza pierderii unor teritorii românești în 1940. Mareșalul *Antonescu*, un lider prohitlerist, l-a obligat pe Carol să renunțe la tron. Regele s-a stabilit la Estoril, în Portugalia.

Puterea de astăzi din România a opinat că oricât de controversată a fost persoana lui Carol al II-lea, ca rege al României, osemintele sale trebuie să se afle în țară.

Concert în amintirea Mariei Tănase la Budapesta

Centrul Cultural al României și Universitatea Central-Europeană din Budapesta organizează sâmbătă, la 22 februarie, cu începere de la ora 18.00 un concert etno-jazz intitulat „*Rădăcini*”, susținut de *Teodora Enache* (voce), *Marius Mihalache* (țambal), *Lucian Maxim* (percuție) și *Pedro Negrescu* (contrabas). Vor fi interpretate piese muzicale din repertoriul Mariei Tănase. Concertul va avea loc în sala Auditorium al Universității Central-Europene (Budapesta, str. Nádor nr. 9).

Centrul Cultural al României de la Budapesta invită iubitorii artei plastice la deschiderea expoziției de pictură „*Metamorfoze*”, din lucrările artistei *Mariana Pașcalău* din Budapesta. Expoziția va fi vernisată miercuri, 26 februarie, la ora 18.00 prin cuvintele festive rostite de graficianul *Butak András*, președintele Uniunii Graficienilor din Ungaria.

„Funcția de consilier îmi asigură experiențe multilaterale”

De vorbă cu Zoltán Borszéki, consilier general al Primăriei din Giula

Conducătorii localităților, primarii autoguvernării au posibilitatea asigurată de lege să angajeze câte-un consilier care să-i sfătuiască în diferite probleme de specialitate sau în luarea unor decizii. De la 16 ianuarie a.c., Zoltán Borszéki este consilierul general al autoguvernării orașenești la Primăria din Giula. Fiind de origine românească, l-am contactat pentru a afla amănunte despre această muncă de mare răspundere.

– Ce înseamnă, de fapt, funcția de consilier general?

– Consilierul general al autoguvernării este singurul funcționar în oficiul primăriei care are un singur superior, primarul, adică în cazul meu primărița, dr. Perjési Klára. Toate instrucțiunile, începând cu chestiunile din domeniul dreptului relațiilor de muncă până la concediu, le primesc de la dânsa. Eu sunt legat de persoana și nu de sfera de activitate a primarului. Dacă primărița ar fi schimbată, și eu împreună cu ea. Sarcinile mele sunt determinate de două domenii importante: economia și turismul. În domeniul economiei, trebuie să fac analize și calculații, respectiv să stabilesc tendințele acestora. În ce privește turismul, sarcina mea este să dau impuls turismului, să organizez și să coordonez evenimentele importante ale orașului și să întăresc relațiile cu localnicii, cu organizațiile și firmele din Giula. Pe termen lung, munca mea se va schimba în direcția sarcinilor de conducere marketing.

– Ce fel de calificare preținde această muncă?

– Autoguvernarea locală din Giula a publicat concursul pentru acest post în ziarul județean. Printre condițiile concursului au figurat calificare superioară, cinci ani de practică în conducere, concepție de management și cunoștințe de limbi străine. De fapt, am corespuns fiecărei cerințe, deoarece sunt economist financiar, dar am și diplomă de revizor contabil, am învățat și am cinci ani de practică la o firmă din Ujkígyós și Giula. Dar am și examen de limbă din engleză și română. De cunoștințele de limbă română sunt foarte

mândru, deoarece – pe lângă bagajul adus de acasă – eu am învățat româna în particular, cu regretul profesor Teodor Cozma, pentru că am absolvit Liceul Erkel Ferenc din Giula și nu Liceul Românesc.

– Ca „sfetnic” trebuie să fii la curent cu toate evenimentele zilei.

– Bineînțeles, trebuie să știu toate știrile legate de județul nostru și de Giula, despre care trebuie să informez apoi primărița.

– Revenind la cunoștințele tale de limbă română. Te vei folosi într-adevăr de ele?

– Desigur. Precum se știe, Giula are tot mai strânse relații cu Aradul, ceea ce înseamnă că la orice întâlnire va trebui să mă folosesc de aceste cunoștințe de română. În zilele de 4-5 aprilie se va desfășura la Giula o conferință, cu titlul „Zile UE”, la care vor participa și musafiri din orașul nostru înfrățit din România, și domnul Călin Fabian, ambasadorul României de la Budapesta. Iar între 11-13 aprilie vor fi „Zilele Giulei”, la care Aradul se va prezenta zilnic cu câte-un program cultural și se vor deschide diferite expoziții. Probabil că eu va trebui să însoțesc aceste grupuri.

– La Giula există mai multe instituții românești. Ca român, cum poți întări relațiile între aceste instituții și Primărie?

– Aceste relații, deocamdată, sunt foarte bune. Doamna Perjési sau viceprimarii, în limita timpului și a posibilităților, încearcă să participe și la evenimentele românești din Giula, cum a fost și la balul de binefacere al Liceului Românesc. Deoarece, la fel ca dr. Maria Gurzau Czegledi, directoarea liceului, și conducerea orașului este „nouă”, lu-

crează abia din toamna trecută, astfel încă nu avem prea multe experiențe. Și, la fel, și eu lucrez numai de o lună și mai am nevoie de informații.

– Această funcție poate fi considerată ca o culme a carierei tale?

– Nu sunt un om care își construiește cariera. Mai degrabă încerc să mă folosesc de posibilitățile care mi se oferă. Nu-mi edific neapărat un viitor sigur, ci trăiesc pentru ziua de azi, pentru posibilitățile actuale. Bineînțeles, prin această muncă – cu totul nouă pentru mine – pot să învăț multe, pot să fac rost de multe relații noi din diferitele domenii ale vieții, cultură, economie etc. De la fiecare reprezentant ai domeniilor pot să însușesc un surplus. Pot zice că acest post, dincolo de salariul asigurat, îmi dă un alt avantaj mare, pe care-l pot defini ca pe un complex de experiențe multilaterale, diverse și utile.

Rita Păcș

Poșta redacției

Scrisoare deschisă către noua Autoguvernare pe Țară a Românilor din Ungaria

Eșecul alegerii Autoguvernării Românești pe Capitală a confirmat și de această dată necesitatea regândirii formelor și genurilor de activități ale românilor din Budapesta, prin care să dovedească că această comunitate este capabilă să se conformeze prevederilor Legii minorităților din Ungaria și să activeze în consens cu acestea pentru păstrarea și cultivarea identității de limbă, cultură și tradiție națională, prin care contribuie la afirmarea românismului în peisajul multicultural al minorităților din țara noastră. Acesta este motivul care ne-a determinat să apelăm pe această cale la aleșii românilor din Ungaria, care peste puțin timp vor alcătui noua conducere a AȚRU.

Reamintim că imposibilitatea alegerii autoguvernării pe Capitală a românilor, care a determinat pe unii comentatori să afirme că „Românii sunt pe drumul țiganilor” („A románok a cigányok útján”) nu se poate să ne măgulească, dimpotrivă, faptul că pentru nereușita alegerilor menționate suntem comparați cu nereușita alegerii autoguvernării țiganilor, trebuie să ne dea de gândit. Este cunoscut faptul că celelalte comunități minoritare și-au încheiat cu succes alegerile și pot începe activitatea lor specifică. Așadar, o bună parte a românilor din Budapesta este hotărâtă să-și apere interesele asigurate de normele juridice în vigoare și să caute să consolideze unitatea românilor din capitala țării. Solicităm însă autoritatea supremă a comunității noastre să ne sprijine în acest efort.

În primul rând, să analizeze cauzele nereușitei alegerii autoguvernării pe Capitală, iar concluziile care se desprind din acestea să constituie punctul de plecare pentru unele măsuri concrete. Credem că se impune analizarea responsabilității unor membri aleși de altfel în Adunarea Generală a AȚRU, care poartă principa-

la vină pentru eșuarea celor două încercări de alegere a autoguvernării pe Capitală. Aceste persoane, după părerea noastră, va trebui să aibă o sferă limitată de acțiune, supravegheată de conducerea noii autoguvernări pe țară, ca să fie determinați să renunțe proliferarea neromânilor în conducerea propriei ale românilor din capitala țării, indiferent de interesele personale, care nu pot fi mai importante decât cele ale comunității românilor.

Privind în viitor, suntem siguri că și modificările legislației preconizate de conducerea țării ne vor ajuta în păstrarea acurateței comunității noastre, dar până atunci se impune să ne ajutăm noi înșine.

Gestul românilor de a se retrage de la ședința electorală pe Capitală a fost un semn al disperării și al neputinței de a acționa cu alte metode împotriva celorlalte comunități care nu au nimic comun cu limba, cultura, tradiția, religia comunității românești din Ungaria. Din păcate, de ani de zile acești oameni sunt manevrați cu abilitate de persoane care-și asumă în vorbe susținerea intereselor românilor, dar în fapt se solidarizează și chiar îi organizează pe cei care caută să domine comunitatea noastră sau să tragă beneficii materiale de pe urma imixtiunii lor în treburile românilor.

Avem speranța și convingerea că membrii noii Autoguvernări pe Țară a Românilor din Ungaria, analizând cele sesizate, vor fi în măsură să adopte o poziție corectă prin care să contribuie la promovarea adevăratelor valori românești, sub toate aspectele ei lingvistice, culturale, tradiționale, inclusiv de reprezentativitate umană, ceea ce atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, ar contribui la creșterea prestigiului general al comunității românilor din Ungaria.

Iuliana Claudia Kövesdi
membră a Adunării
Generale a AȚRU

STUDIU BIBLIC

Epistola către Evrei

Lecția nr. 3-4

Isus este superior îngerilor

Scopul lecției este să familiarizeze Biserica cu doctrina biblică despre îngerii și să-L arate pe Cristos ca Fiu, fiind cu mult deasupra acestor ființe create.

1. Îngerii sunt creații – **Isus este Dumnezeu Fiul**
2. Îngerii sunt slujitori – **Isus este Domnul**

Isus le este superior lui Moise și lui Iosua

Scopul lecției este să-l prezinte pe Moise în toată importanța sa în formarea poporului evreu, și pe Domnul Isus ca fiind „superior” în persoana, rolul și lucrarea Sa pentru oameni.

De data aceasta ne vom întâlni cu două persoane din istoria timpurie a poporului evreu: Moise și Iosua. Pentru fiecare dintre ei există un cuvânt caracteristic care le definește importanța:

1. Moise – „slugă în casă” (Evrei 3:5).
2. Iosua – „odihnă” (Evrei 4:8).

Tot ceea ce este evre-

iesc este de la Moise. El este „Sluga” care a zidit casa evreilor. Pe tot ceea ce este evreiesc scrie „Moise”. Pe bucătăria evreiască scrie „Moise”, căci el le-a spus ce să mănânce și ce nu. Pe croitoria evreiască scrie „Moise”, căci el i-a învățat ce să îmbrace și ce nu. Pe biblioteca evreiască scrie „Moise”, căci el le-a dat cărțile de citit. Religia evreiască este numită „mozaică” pentru că Moise l-a dăruit pe Dumnezeu evreilor. Pe justiția evreiască scrie „Moise”, căci el le-a dat-o. Până și pe administrație și igienă scrie „Moise”. Nimic din ce este evreiesc nu este străin de Moise!

Nu este de mirare că evreii erau atât de legați de acest întemeietor al poporului lor. Venise însă vremea despre care profețise însuși Moise: „Domnul, Dumnezeul tău, îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un prooroc ca mine; să ascultați de el!” (Deut. 18:15)

Domnul Isus și-a înce-

put lucrarea spunând: „Ați auzit că s-a zis celor din vechime..., dar Eu vă spun...!” (Matei 5:21-22) Sosise ceasul ca evreii să-L primească pe Mesia, dar ei șovăiau s-o facă. Autorul cărții Evrei vrea să-i îndemne să nu mai stea pe gânduri. El Îl prezintă pe Domnul Isus „mai mare decât Moise” și anume: „ca Fiu” (Evrei 3:6).

Singurul lucru pe care Iosua l-a dat evreilor a fost „odihnă”. De când ieșise Avraam din Ur și până la intrarea în Canaan, evreii trăiseră ca „străini și călători”, niciodată la ei acasă. Sub Iosua (o alta pronunțare a numelui „Isus” – „Iosua”), Dumnezeu duce poporul la odihnă. El este Căpetenia care duce poporul în țară.

Autorul epistolei atrage însă foarte repede atenția că intrarea în Canaan nu a însemnat chiar „odihnă” pentru evrei. Au trebuit să lupte și, cu mici excepții, Canaanul n-a fost pentru ei un loc de odihnă de-a lungul istoriei.

„Odihnă”, odihnă adevărată ca cea de Sabat, nu a adus decât Domnul Isus atunci când ne-a oferit mântuirea. Dumnezeu s-a odihnit în Sabat „de toate lucrările Lui”. Sabatul a adus odihnă după ce totul a fost gata. De fapt, cronologic, prima zi de existență a omului a fost un Sabat. Profetic, Dumnezeu L-a făcut pe om în ziua a șasea. Cea de-a șaptea zi, Sabatul, a fost prima zi din existența omului.

În Cristos ni se oferă astăzi o altă odihnă „ca cea de Sabat”, dată când toată lucrarea de mântuire a fost împlinită. Pentru această odihnă „a mântuirii” nu ni se cere astăzi să mai facem nimica. Tot ceea ce trebuie să facem noi astăzi este „să intrăm în ea” (Evrei 4:11).

Duhul Sfânt le atrage atenția evreilor să nu se mai împotrivească, ca pe vremea neascultării din pustie (3:14-19), ci să primească oferta făcută de Dumnezeu în Cristos.

(Roboam)

Crize în viața creștină

Trecerea prin pustia încercării

Impresia părăsirii

„Haide! Fă-ne un dumnezeu care să meargă înaintea noastră; căci Moise, omul acela care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce s-a făcut” (Ex. 32:1).

Nu numai poporul lui Israel a trecut prin astfel de ispitire, ci toți am fost puși la încercare, într-o măsură mai mare sau mai mică. Moise, robul lui Dumnezeu ca conducător se afla pe munte. Împreună cu Dumnezeu a fost preocupat de probleme sfinte, iar poporul nu mai avea răbdare, dar poate nici speranța, nici încrederea că Moise odată se va întoarce. Deci, poporul nu avea nici credință suficientă. Oamenii voiau pe cineva vizibil, palpabil, adică un dumnezeu „aproiat”. Și creștinii pot să ajungă în asemenea situații, pierzându-și încrederea în conducătorii lor duhovnicești.

Această stare este foarte periculoasă în viața unui om sau a unui popor credincios. Și ucenicii lui Cristos vroiau să îl vadă pe Dumnezeu! Tată: „Doamne, i-a zis Filip, arată-ne pe Tatăl, și ne este de ajuns” (Ioan 14:8). Iar după ce a murit Domnul Isus pe cruce, s-au simțit părăsiți cu toții, în frunte cu Petru. Și atunci s-au dus la pescuit.

Când omul nu are nădejde și viziune de viitor, se dă bătut, dă înapoi. Când marinarul pierde legătura vaporului cu farul, contactul ochilor aduce la catastrofă. Tot așa creștinul sau poporul lui Dumnezeu: dacă își pierde credința din nerăbdare, asta duce la o credință falsă. În locul autorității lui Dumnezeu Atotputernic va urma democrația greșit înțeleasă, adică voința firii pământești, religiozitatea. În loc de supunere apare domnia poftelor, a dorințelor inimii necurate: „Căci au schimbat în minte adevărul lui Dumnezeu, și au slujit și s-au închinat făpturii în locul Făcătorului...” (Rom 1:25). De multe ori creștinul umblă după lucruri păgâne și lumești. Diavolul vrea să te ademenească în liniștea ta în așteptarea voii și a plăcutului lui Dumnezeu. În acest fel cădem și noi în păcate cum a căzut și poporul lui Israel.

Factorii care au intervenit la săvârșirea acestui păcat:

a) Lipsa conducătorului „suprem”.

b) Presiunea din partea poporului.

c) Slăbiciunea lui Aaron și compromisul cu inițiativa falsă.

d) Aurul, bunurile materiale folosite greșit.

e) Închinarea asemănătoare cu idolatria.

f) Poftele trupului (mână care, odihnă, joacă).

Care a fost reacția: Mânia lui Dumnezeu. „Văd că poporul acesta este un popor încăpățânat. Acum lasă-Mă; mânia Mea are să se aprindă împotriva lor: și-i voi mistui...” (Ex. 32:9, 10).

Soluția: Mijlocirea prin Moise. „Iartă-le acum păcatul! Dacă nu, atunci șterge-mă din cartea Ta, pe care ai scris-o!” Mijlocitorul adevărat a sosit pe acest pământ în persoana Domnului Nostru Isus Cristos. „Căci este un singur Dumnezeu, și este un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Cristos, care S-a dat pe Sine însuși, ca preț de răscumpărare pentru toți...” (1 Tim. 2:5-6, 7).

Dacă ți se rupe legătura, părtășia cu Dumnezeu, din cauza unei închinăciuni false, influențate de Diavolul, vino la Cristos. El a fost ispitit de Satana în timpul închinăciunii Lui: „Toate aceste lucruri Ți le voi da Ție, dacă Te vei arunca cu fața la pământ și Te vei închina mie.” (Mat 4:9). Dar Cristos este mai mare decât Moise și a învins pe cruce. În puterea crucii vei găsi slobozia inimii tale ademenite de închinăciunea falsă din timpul singurătății sau din timpul când te-ai simțit părăsit. „Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu; uițați-vă cu băgare de seamă la sfârșitul felului lor de viață, și urmați-le credința!” (Ev. 13:7).

„Luați seama ca nu cumva să nu voiați să ascultați pe Cel ce vă vorbește! Căci dacă n-au scăpat cei ce n-au vrut să asculte pe Cel ce vorbea pe pământ, cu atât mai mult nu vom scăpa noi, dacă ne întoarcem de la Cel ce vorbește din ceruri...” (Ev. 12:25).

„Părăsit nu vei fi niciodată dacă ai încredere în Domnul. Isus este cu noi în fiecare zi. Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl.” (Ioan 14:9).

Pastorul Vasile Bodiu

Chemare la pocăință
la Micherechi

Biserica Baptistă Română din Micherechi organizează în zilele de vineri, sâmbătă, duminică, între 21-23 februarie, servicii de evanghelizare. Cu ocazia programelor speciale, Biserica a invitat și pastori oaspeți din România.

Vineri seara vestitorul Cuvântului lui Dumnezeu va fi fratele *Ghiță Chișe*, pastorul Bisericii Baptiste din Tulcea, sâmbătă va veni fratele *Szlovák Tibor*, pastorul Bisericii Baptiste din Giula, iar duminică va predica fratele

Horváth Ferenc din Archid. Sâmbătă și duminică, sora *Luminița Iuhoș* și fratele *Mircea Teședan* din Oradea vor conduce timpul de închinare și laudă înaintea Domnului nostru Isus Cristos.

În primele două zile, programul special va începe de la ora 18.00, iar duminică dimineața la ora 9.00, și după-masă la ora 17.00. La serviciile de evanghelizare, Biserica Baptistă vă invită cu mult drag împreună cu familia dumneavoastră.

Din Sfânta Scriptură

„Tot așa, vă spun că va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouă zeci și nouă de oameni neprihăniți care n-au nevoie de pocăință.”

(Luca 15:7)

Sfinții Părinți despre educația copiilor

Sf. Serafim de la Sarov

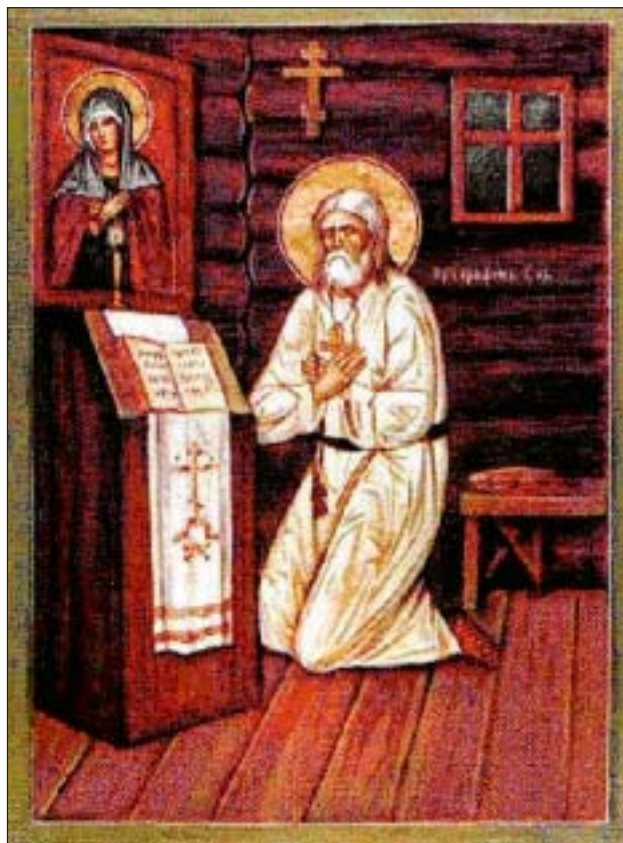
Starețul nu permitea copiilor să vorbească împotri-va părinților, chiar și a celor care aveau neajunsuri evidente. Un om a venit la stareț cu mama sa, care era robită de patima beției. Când fiul doar a încercat să vorbească despre asta, părintele Serafim i-a astupat gura cu mâna și nu l-a lăsat să spună nici un cuvânt. Apoi, adresându-se mamei, a zis: „Deschide buzele tale” și, când aceasta a deschis gura, a suflat de trei ori peste ea. Dându-le drumul, părintele Serafim a zis: „Iată, vă dau testamentul meu: să nu țineți în casa voastră nici vin și nici măcar vase pentru vin, pentru că de acum înainte nu vei mai suferi vinul”.

La întrebarea dacă este bine să studieze copiii limbile străine și alte științe, starețul răspundea: „Ce-i rău în a ști ceva?”

Sf. Teofan Zăvorâtul

Vă tânguieți pentru copii. Dar pentru asta sunteți mamă, ca să vă tânguieți pentru copii. Dar adăugați la tânguire și rugăciunea. Iar Domnul va avea grijă de copii. Amintiți-vă de mama fericitului Augustin. A plâns cât a plâns, s-a rugat cât s-a rugat! Și a obținut ceea ce a plâns, că Augustin și-a venit în fire, și a început să fie cum trebuie.

Nu vă neliniștiți pentru fiu. Luați-l în considerație

Sf. Serafim de la Sarov

caracterul, dar viața mai târziu vă va face să vă cruciți. Că iubește averea, asta încă nu-i mare nenorocire. Va fi mai gospodăros. A nu avea nu este cu puțință, pentru că trebuie să mănânci, să bei, să ai casă și altele. Numai pe lângă avere să ai și nădejde în Dumnezeu, iar o parte să o dai săracilor. Învățați-l să dea câte un ban săracului, măcar duminica. Începând de la asta, va merge și mai departe.

Iar cu rugăciunea să nu-l săcăiți, îl puteți plictisi. Sfătuțiți-l să se roage măcar puțin dimineața și seara, fără să citească vreo rugăciune, ci, așa, cu mintea

înălțându-și ochii către Dumnezeu. Seara – să mulțumească lui Dumnezeu pentru ziua care a trecut, dimineața – să ceară pentru ziua ce începe – cu cuvintele sale, cum știe, numai să o facă. Și asta ajunge. Închinăciuni vreo trei-patru cu aceste gânduri. Și ziua lasă să se mai adreseze lui Dumnezeu cu o rugăciune scurtă: „Doamne, miluiește; binecuvântează, Doamne”. Mai mult decât atât nu trebuie.

Tinerii vor să trăiască pe pământ și pământește. Că nici nu se poate fără asta, pentru că noi suntem pământeni. Numai că nu trebuie să uităm că pe pământ suntem pentru o vreme, și încă scurtă, deci, chiar dacă suntem pământeni, nu pentru pământ am primit viață.

Înstrăinarea copiilor – este neobișnuită. Dar vedeți, dacă nu cumva dumneavoastră sunteți pricina. Dacă dumneavoastră ba citiți, ba trebăluți, iar de copii vă ocupați puțin, așa încât ei nu văd mângâiere de la dumneavoastră... atunci ce-i de mirare în faptul că se înstrăinează de dumneavoastră? Nu puteți să vă mântuiți singură sufletul. O parte însemnată în aceasta

o reprezintă grija de copii, mângâierea, gingășia maternă, înțelepciunea fără cuvinte.

Sf. Ioan de la Kronstadt

Părinți și educatori! Păziți copiii voștri cu toată grija de mofturile în fața voastră, altfel copiii vor uita degrabă prețul iubirii voastre, își vor umple inima de ură, vor pierde de timpuriu sfânta, sincera, aprinsa dragoste a inimii, iar odată cu atingerea maturității vă vor reproșa că în copilărie i-ați dădăcit prea mult, satisfăcându-le mofturile inimii. Moftul este germele stricăciunii sufletului, rugină inimii, molie a dragostei, sămânța răutății, urâciune înaintea Domnului.

Omul, se spune, este liber, el nu poate fi sau nu trebuie să-și impună nici credința, nici învățătura. Doamne, miluiește! Ce părere drăcească! Dacă nu s-ar impune, ce ar mai ieși după asta din oameni? Ei, ce va ieși din tine, înghițitorule de reguli nou gândite, dacă tu nu te vei impune la nici o faptă bună, ci vei trăi așa cum îți dictează să trăiești inima ta stricată, mintea ta înfumurată și mioapă, trupul tău păcătos? Spune, ce va ieși din tine? Oare tu nu te impui la nimic, nu zic bun, dar măcar la ceva folositor și trebuincios? Cum putem exista fără să ne impunem la ceva? Cum putem să nu-i îndemnăm și să-i impunem și pe creștini să îndeplinească prescripțiile credinței și cucerniciei? Nu se spune oare în Sfânta Scriptură că

„Împărăția Cerului se ia cu silă”, că „cei ce se silesc o dobândesc” (Mt. 11, 12)? Dar cum să nu-i impunem mai ales pe băieți spre învățătură, rugăciune? Ce va ieși din ei? Oare nu leneși? Oare nu ștregari? Oare nu se vor deprinde ei la tot răul?

Sf. Ambrozie de la Optina

Îmi scrieți: „Ași dori să evităm împreună cu soțul acele păguboase neînțelegeri în problema educației, pe care le văd aproape în toate familiile”. Da, fapta aceasta este cu adevărat plină de înțelepciune! Dar a vă arăta neînțelegerile față de copii și singuri v-ați dat seama că nu-i folositor. De aceea în caz de neînțelegeri mai bine sau să vă abateți și să plecați sau să arătați că nu ați auzit bine, dar nicidecum să nu discutați despre părerile voastre contrare față de copii. Sfatul despre aceasta și judecarea trebuie să aibă loc în singurătate și dacă se poate cât mai rece, ca să fie mai obiectiv. De altfel, dacă veți reuși să sădiți în inima copiilor voștri frica de Dumnezeu, atunci diferitele apucături omenești nu-i vor mai putea influența negativ.

Pe copii trebuie să-i învățați, dar de la copii trebuie să și învățați, după cele zise de Însuși Dumnezeu: „Dacă nu veți fi precum copiii, nu veți intra în Împărăția Cerului”. Iar Sfântul Apostol Pavel a tălcuit aceasta așa: „Nu fiți copii la minte, ci la mânia copilăroși; mintea însă să fie desăvârșită”.

Necropolă din 1492 descoperită la Botoșani

Specialiștii de pe șantierul arheologic din cadrul Mănăstirii Popăuți din județul Botoșani au făcut o descoperire inedită. Ei au găsit mai multe morminte de înalți dregători de pe vremea lui Ștefan cel Mare. Descoperirea a fost făcută în interiorul Bisericii Sfântul Nicolae Domnesc din cadrul Mănăstirii Popăuți, ctitorie a domnitorului Ștefan cel Mare din anul 1496. Arheologii au scos la iveală o adevărată necropolă, unde sunt înmormântați pe trei niveluri, peste 25 de înalți dregători de pe vremea domnitorului moldovean, fiind găsită și o piatră funerară lungă de 1,70 m și groasă de peste 30 de cm, datând din anul 1492. Cele mai importante persoane îngropate aici sunt cele din primul nivel, fiind vorba inclusiv de marele vornic din Țara de Jos, Dragoș, din vechea familie moldoveană a Bouleștilor.

(Radio Trinitas)

Când copiii nu se pot înțelege

Ce dureros lucru este când copiii unor părinți nu se pot înțelege! Ce lucru de durere poate fi o casă unde nu se mai termină cearta, zavistia și dezbinarea între frați!

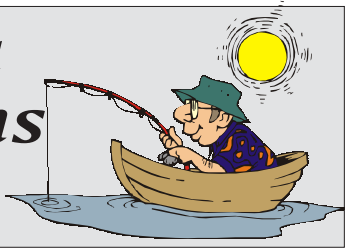
Ce inimă îndurerată trebuie să aibă un tată, când copiii lui trăiesc în ură și ceartă!

Dacă pe un tată pământesc îl doare acest lucru, cât de mult trebuie să-L doară pe Tatăl Cel Ceresc neînțelegera, ura și zavistia dintre fiii Lui de pe pământ!...

Vai, ce păcat mare au față de Tatăl Ceresc și față de sufletul lor acei creștini care trăiesc în zavistie și ură!

Pr. Iosif Trifa

Undița de prins vorbe

În poezia *Ars poetica*, Nichita Stănescu descrie astfel sfârșitul luptei sale cu cuvintele: *Până la urmă, cuvintele/ au trebuit să semene cu mine/ și cu lumea*. Cu această victorie a poetului asupra limbii, am oprit din drumul lor câteva *cuvinte călătoare*, și, mirându-mă de puterea cu care ele se transformă pentru a supraviețui, vi le împărtășesc:

● *Cabală* este un cuvânt al vechii limbi ebraice, însemnând „învățătură secretă; intrigă, uneltire”. Mai târziu, cuvântul a denumit o interpretare simbolică a Vechiului Testament. În limba română, cuvântul e un neologism francez și are aceleași înțelesuri ca și originalul folosit de vechii evrei. *Cabala* este, deci, un complot sau o doctrină religioasă, dar nu și *obiect simbolic, purtător de noroc, talisman, amuletă, breloc*. Deci, nu are același sens cu ungureșcul *kabala*.

● Despre *cofetărie* zic dicționarele că s-a format de la cuvântul *cofet* (cu pluralul *cofeturi*), care, în grecește, înseamnă „diferite sortimente de bomboane, zaharicale, dulciuri”. Lingvistul Alexandru Graur reface drumul acestui cuvânt călător care, la origine, a pornit în lume din limba latină, unde *confectum* însemna „făcut, preparat” (prefixul *con* și *factum* „făcut”). Astfel, cofetăria nu și-a primit numele deoarece e locul unde se bea *coffe* (cafea), ci fiindcă aici se cumpără dulciuri gata preparate. Pe de altă parte, cuvântul *cofetărie* este neam bun cu neologismul *confecție* „obiect de îmbrăcăminte fabricat în serie, haină de-a gata”.

● Numele culorii *kaki*, printre puținele cuvinte din limba română în care sunele redat de obicei prin litera *c* este scris *k*, are ca strămoș un cuvânt persan, *hak* „praf”. Derivatul *haki* însemna „pământiu”. Acest cuvânt persan l-au împrumutat indienii, iar din limba hindi, englezii l-au adus în Europa, sub forma *khakee*. Românii l-au împrumutat

din limba franceză, fiind un adjectiv cu o singură formă (câmașă *kaki*, pantaloni *kaki*). Forma *keki* e specifică limbii maghiare.

● Un frumos cuvânt al mai multor limbi din Europa este cuvântul *viteaz*. Cine s-ar gândi că acest cuvânt este provenit din numele unui străvechi neam de războinici, negustori și navigatori scandinavi: vikingii. Vitejii vikingi s-au ciocnit, de-a lungul istoriei, cu neamurile slave, în limba cărora a rămas cuvântul care, mai târziu, a primit, în română, forma *viteaz*. Sunt și specialiști care consideră că acest cuvânt e împrumutat din limba maghiară.

● Exclamația *Ura!*, care e ades un strigăt de bucurie, de entuziasm, de aprobare, are la origine imperativul unui verb din limba turcă: *vurmak* „a lovi”. Deci, inițial, avea caracter mai puțin pașnic. Întâlnit în marea majoritate a limbilor din Europa (în franceză, engleză, rusă, maghiară, etc), *ura!* pare înrudit, (fără să fie) în românește, cu verbul *a uri*.

Despre cuvinte, aceste misterioase instrumente cu care omul vrea să înfrunte timpul și moartea, Marin Sorescu a scris: *Vorbe, chipul meu de-acum/ va rămâne-n voi, măcar/ Cât rămâne apa mării/ În năvodul de pescar.*

P. D. Rost

DIN LUMEA VEDETELOR

Tarzan, alias Johnny Weissmüller

Născut la Freidorf, lângă Timișoara, la 2 iunie 1904, *Peter Jonas Weissmüller* a devenit unul dintre cei mai îndrăgiți și cunoscuți actori ai Hollywoodului.

Dar înainte de a ajunge actor de film, Johnny Weissmüller s-a remarcat ca „Cel mai mare înotător al primei jumătăți de secol 1900–1950”, titlu care i-a fost desemnat pentru cariera sa sportivă. Performanța sa este cu adevărat impresionantă: 5 medalii olimpice de aur și una de bronz și deținător a 67 de recorduri mondiale la natație.

În 1924 a câștigat 3 medalii de aur la înot stilul liber, 100 m, 400 m și 800 m și una de bronz cu echipa de polo a Statelor Unite, iar la Olimpiada din 1928 a cucerit încă două medalii de aur la 100 m și 800 m.

Chicago, locul care l-a consacrat pe Johnny ca mare înotător, a fost marcat în anii '20 de două nume aflate la poli opuși: *Al Capone*, înfructiparea răului și Johnny Weissmüller, simbolizând inocența copilului-adult.

În 1932 debutează în cinematografie cu filmul „Tarzan, omul maimuță”. Până în 1948 joacă în 12 filme rolul lui Tarzan. În plină criză economică, frumosul atlet devine simbolul eroului îndrăzneț la care visa americanul rămas fără nici o speranță. Tarzan și Jane

este cuplul care cucerește inimile unei întregi generații. Și poate cea mai bună explicație a succesului lui Tarzan l-a dat actrița *Maureen O'Sullivan*, Jane, partenera lui Tarzan, care a apus că toată viața sa Johnny a fost și a rămas un copil, și tocmai de aceea i s-a potrivit atât de bine rolul copilului Tarzan.

Iar această față de copil mare a putut fi văzută în căsătoria sa cu frumoasa și temperamentală actriță *Lupe Velez*. Cei doi au fost exact

ca soarele și luna: în timp ce ea era fumătoare, îi plăcea să bea și să petreacă târziu în noapte, el era exact opusul, nu bea, nu fuma, se scula devreme și își dorea copii.

Căsătorit de 5 ori, actorul a avut trei copii, două fete pe *Wendy Anne* și *Heidi Elizabeth* și un băiat, *John Scott*.

Johnny Weissmüller, neuitatul și inegalabilul Tarzan, s-a stins din viață la 20 noiembrie 1984, la reședința sa de la Acapulco, Mexico.

Critică de artă

Sunt copil ca fiecare de Adrian Păunescu

*Sunt copil ca fiecare
Și mă joc mereu,
Jucăria cea mai mare
Este tatăl meu.*

*Și când tata nu-i acasă,
Ci-i altundeva,
Jucăria cea frumoasă
Este mama mea,*

*Și când mama și cu tata
Sunt plecați de-aici
Pentru joc, să ții seama,
Am niște bunici.*

*Scumpă mamă, dragă tată
Roata nu stă-n loc,
Că voi fi și eu odată
Jucărie-n joc.*

Adolescenți pasionați la „Bălcescu” (2)

Revenind la șirul interviurilor cu tinerii pasionați din clasa a 11/a Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, continui prezentarea liceenilor cu o colegă care în viață vrea să profite de vocea ei...

Maria Molnar (11/a, Chitghaz), cântă foarte frumos.
— *Ai un adevărat talent, o voce minunată. Când ai început să cânti?*

Maria: — O să fiu sinceră. La școala generală, nici prin gând nu mi-a trecut să cânt și nici nu mi-am dat seama că aș avea talent la cântat. Abia la liceu mi-am dat seama că știu și că-mi place să cânt.

— *Și cum îți cultivi vocea? Te duci la ore de canto?*

Maria: — Sunt elevă la Școala de muzică din oraș. Săptămânal mă duc la lecții de canto la profesoara *Ceglédi Katalin*. Doamna profesoară mă învață cum să-mi folosesc coardele vocale, ce tehnică de interpretare trebuie să știu, cum să iau aer, cum să-mi modulez vocea.

— *Ai timp să faci exerciții?*

Maria: — Îmi place să cânt, așa că nu-mi face nici o dificultate. Am întotdeauna timp pentru cântat, întotdeauna mă preocupă.

— *Îți vei continua studiile în direcție muzicală?*

Maria: Aș vrea să continui studiile mele de canto, dar aș avea nevoie de un mentor, de cineva care să mă îndrume și să mă ajute. Fără sprijin competent, fără cineva care să mă îndrume, eu singură nu voi fi în stare să mă dezvolt.

În continuare, am discutat cu **Robert Kiss** (11/a, Salonta), despre care știu că

joacă fotbal în echipa A.S. *Tengo Salonta*.

— *Știu că ești membru legitimat în acest club de fotbal-tenis. Când ți-a venit ideea să te ocupi cu acest sport mai puțin obișnuit?*

Robert: — Încă în 2001 m-am dus cu niște prieteni să ne distrăm. Ei mi-au propus să mă duc și eu să jucăm „tenis de picior”, cum se zice pe la noi. Până atunci nu am știut, cum se joacă, după ce reguli, cum se compune o echipă. Dar jocul mi-a plăcut și antrenorul, văzându-mă în timpul jocului, mi-a propus să intru în echipă și să particip la antrenamente.

— *Și câți membri are echipa?*

Robert: — Până acum am fost opt inși, din păcate, acum am rămas numai șapte.

— *Și în afară de antrenamente, aveți și campionate, întreceri sportive?*

Robert: — Bineînțeles. În fiecare an de două ori se țin în România campionate naționale.

— *După câte știu, ai participat în anul acesta și la un campionat mondial de fotbal-tenis la Szombathely. Cum ai ajuns să joci acolo?*

Robert: — Calea a fost lungă și grea. Am învățat mult, am făcut antrenamente serioase. Acum pot să zic că știu juca aproape ca un profesionist. Antrenorul mi-a propus un antrenament intens, și am reușit să intru în lot. La Cluj am făcut un cantonament de două

Renata Dalai

săptămâni, după care am pornit la Szombathely. În proba simplu am ajuns pe locul 4, la dublu am cucerit locul 6, iar la triplu am fost pe locul 5. A fost o competiție foarte grea, dar mi-a plăcut. Am evoluat bine, am adunat multe experiențe și ne-am întors acasă mulțumiți de rezultate.

— *Te-ai gândit să-ți continui studiile pe linie sportivă?*

Robert: — Acest sport îmi place, dar numai la nivel de hobby, căci din această pasiune nu se poate trăi. „Tenisul de picior” este un sport frumos, bun, dar greu. Prin urmare, în viitor vreau să-l practic tot numai la nivel de amatori.

Erica Ugocsa (clasa 11/a, Salonta) a învățat limba spaniolă din ambiție proprie:

— *Cum ți-a venit ideea să înveți această limbă frumoasă, dar grea?*

Erica: — Când am început să urmăresc la televizor diferitele telenovele din America de Sud sau America Latină, în care se vorbește în limba spaniolă, iar titrarea este pe românește, tare mi-a plăcut și am decis să învăț și eu limba aceasta. Așa că am devenit atentă atât la cuvintele rostite, cât și la textul românesc. Am scris cuvintele și apoi le-am învățat...

— *Și în cât timp ai învățat limba spaniolă în acest fel? A fost greu?*

Erica: — Dacă mă gândesc, de fapt, am învățat cuvintele destul de repede. Mai ales că mi-au plăcut aceste cuvinte. Numai cu gramatica am dificultăți, fără ajutor nu e prea ușor.

— *Unde poți folosi, oare, limba spaniolă, căci această limbă nu are o circulație atât de mare ca engleza, cu care te întâlnești la tot pasul?*

Erica: — Din păcate, nu am ocazii să folosesc spaniola. Astfel, o învăț singură și în continuare, mai ales traducând textele unor cântece.

— *În afară de studiu, ce te mai preocupă, ce pasiuni mai ai?*

Erica: — Acum am mai mult de învățat, căci ne aflăm în pragul examenului de bacalaureat. Totuși am câteva pasiuni pe care le practic cu multă plăcere. Îmi place să dansez pe melodii latino-americane, îmi place actoria, deci, să joc teatru și-mi place să și cânt. De fapt, asta mă pasionează cel mai mult.

Renata Dalai (clasa 11/a, Sublacul de Balcău) urmează un curs pentru fotomodele.

— *Renata, când ai hotărât să faci așa ceva?*

Renata: — De mică am avut această idee. Mi-a plăcut să urmăresc la televizor parade ale modei, să văd fotografiile cu modele. Încă de atunci am îndrăgit această meserie. În anul trecut am făcut un pas însemnat în această direcție. Cu prietena mea cea mai bună ne-am înscris la un asemenea curs.

— *De unde ai știut de această posibilitate, de această școală?*

Renata: — Colega mea de cameră a umblat pe la concursuri de „modeling” și apoi m-am gândit să încerc și eu.

— *Ce ai făcut ca să ai o figură atât de frumoasă precum o văd acum?*

Renata: — Cură de slăbire nu am făcut, fiindcă tare îmi place să mănânc. În schimb, am devenit atentă ce, cât și când pot mânca. Iar pe de altă parte, am făcut multă mișcare, mai ales aerobic.

— *La ce școală de modele ai făcut cursul?*

Renata: — La Centrul Cultural „Erkel” din Giula Boldog Andrea a ținut un curs *Candy Fashion and Dance*.

— *N-ai fost invidioase una pe cealaltă, căci doar ai fost rivale, concurente, iar fiecare vrea să fie cea mai frumoasă, cea mai cunoscută?*

Renata: — La curs au participat 12 fete, dintre care numai noi două am fost din România. Bineînțeles, am fost, într-un fel, concurente. La examenul final, nu ca să mă laud, dar numai eu am primit calificativul de „foarte bine”. Bineînțeles că am fost foarte bucurată, dar am simțit o anumită invidie din partea celorlalte fete. Această treabă nu mi-a plăcut și m-am gândit tocmai că eu n-aș fi așa...

— *Ce te preocupă acum și ce planuri de viitor ai, unde vrei să-ți continui studiile? Ți-ar plăcea să continui activitatea în domeniul modei?*

Renata: — Da, mi-ar plăcea să continui în lumea modei, să particip la prezentări, la parade ale modei. În orice caz, vreau să-mi continui studiile.

— *Mult succes!*

Sandra Ruja, clasa 11/a

De la stânga la dreapta: **Francisc Takó, Erica Ugocsa, Robert Kiss, Renata Dalai, Alexandra Varodi, Maria Molnar, Janet Jurca și Nicoleta Netea**

Sprijin generos pentru centrul școlar românesc giulan

La recentul bal de binefacere inițiat de fundația „Pro discipulis – Pentru elevii noștri”, menită să sprijine Școala generală, liceul „N. Bălcescu” și colegiul românesc din Giula, foarte multă lume s-a distrat și s-a simțit bine. Și tot foarte multă lume a dovedit generozitate prin sprijinirea fundației. Participanții la petrecere au cumpărat multe bilete de tombolă, numeroși oaspeți, dar și elevi ai școlii, au oferit obiecte de tombolă, cunoscute unități comerciale sau de deservire din oraș au oferit premii și bani pentru reușita primului bal filantropic. Dintre participanții, nu puțini au fost cei care au donat zeci de mii de forinți.

Direcțiunea școlii mulțumește și pe această cale tuturor sponsorilor, înșirându-i nominal atât pe cei care au donat peste zece mii de forinți, cât și unitățile comerciale, de deservire și prestații care au contribuit la îmbogățirea fondului bănesc al fundației.

Au oferit sume de bani considerabile: dr. Gheorghe Mihăiescu, Mihai Cozma, Maria Misaroș, Tölgyessi Anikó, Gheorghe Isai, Hajdú Mihály, Simon István, dr. Gheorghe Rocsin, dr. Maria Gurzău Czeglédi, Gheorghe Boca, Vasile Marc, Bondár Attila, Mihai Cserhádi, dr. Gheorghe Ruja, dr. Ioan Novac, dr. Zoltán Gurzău, Dobra Ferencné, Maria Bánya, dr. Florea Olteanu, Dora Ardelean, Cornelia Taga Mihăiescu.

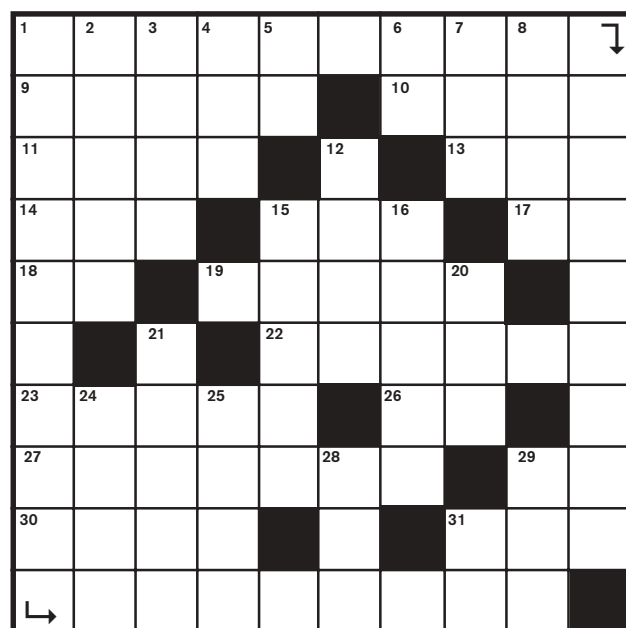
Au donat obiecte de tombolă: Tiberiu Bánya, Ioan Blaga, Ioan Boca, Bondár Attila, dr. Ioan Ciotea, Lucreția Cioca, Deák Ferenc, dr. Zoltán Gurzău, Mihai Hegedűs, Gheorghe Isai, Petru Iepure, Ecaterina Iovan, Ioan Cora, Teodor Martin, dr. Teodor Martin, Marsiné Gombos Márta, Máté Imréné, Ana Roxin Nagy, dr. Ioan Novac, Mihai Petrușan, Irina Pui, Ana Radici Repiský, Monica Rocsin, Maria Rus, Visegrádi Rozália.

Dintre forurile oficiale și instituții românești, fundația a fost sprijinită de: domnul consul general Andrei Oancea, Consulatul General al României de la Seghedin, Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, Uniunea Culturală a

Românilor din Ungaria, Adrian Șimon – Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Arad, Petru Cîmpian – Studioul de Radio Seghedin, Editura „NOI” – Redacția Foaiă Românească, Grădinița din strada Galamb din Giula.

Următorii negustori, patroni și gestionari au sprijinit balul: Törökzugi Lottó (Papp Lajos), Ștrandul „Várfürdő”, Attila ABC, Restaurantul Sörpince, farmacia „Erkel”, florăria „Tünde”, „Yellow Pearl”-szolárium, atelierul foto-Puj, Vadászolt, Csicsi butik, Mészár Kft., Napsugár butik, salonul Csenki, Malomipari ABC, Gyulaturist, Ili divatár, Gyulai Hírlap, papetăria „Belvárosi papírbolt”, M-Modell, cofetăria Kézműves, biblioteca de bază a bibliotecii orașești „Mogyoróssy János”.

Un sculptor și o sculptură

ORIZONTAL: 1. Cel mai cunoscut sculptor român (1876 - 1957) 9. Cameră, încăpere 10. Mamifer de talie mare 11. Lumesec, mirean 13. Iarăși – dar mai scurt! 14. Oteve! 15. Pipă – fără coadă! 17. NĂ 18. Primele două vocale 19. Pachet mic 22. Dumnezeiesc, divin 23. Organ de zbor 26. Negare 27. Uzină 29. Laș – gol! 30. Continent – puțin greșit! 31. Animal nou născut.

VERTICAL: 1. Una dintre cele mai frumoase opere ale artistului de la orizontal 1. 2. Cîndva, pe vremuri 3. Credul, prostuț 4. Așa! – ca avertizare 5. Simbol chimic (telur) 6. Nuc – gol! 7. Specie de arbore 8. Stat asiatic 12. Foi 15. A se – a se strădui să obțină iertare prin rugăciuni 16. Perină – scurtată 20. Armătură metalică cu trei ramificații 21. Reședință județeană în România (inv.) 24. Soi 25. Pulbere 28. Căruță 29. Materia olarului 31. 3, 14.

– ah –

Dragobetele sau sărbătoarea dragostei

Există și un Sf. Valentin românesc. Se cheamă Dragobete, de la „beat de dragoste” sau Sân Ion de primăvară, fiu al Babei Dochia. I se mai spune și Dragomiru-Florea și „Granguru” pentru că acum are loc nunta păsărelelor din pădure. Dragobetele se serbează pe 24 februarie. Dacă în această zi ai norocul să auzi pupăza, vei fi harnic tot anul.

Potrivit tradiției, Dragobetele era „o zi frumoasă pentru băieții și fetele mari, ba chiar și pentru bărbații și femeile tinere”. Dimineața devreme, tineretul se îmbrăca în haine de sărbătoare și, dacă vremea era urâtă, se strâneau în cete pe la casele unora dintre ei; dacă vremea era frumoasă, se ieșea afară din sat, băieții adunând lemne pentru foc, iar fetele culegând flori de primăvară, flori folosite apoi în descântecele de dragoste. Prin unele locuri, exista obiceiul ca fetele mari să strângă apa din omătul netopit sau de pe florile de fragi; această apă,

păstrată cu mare grijă, avea proprietăți magice, spunându-se că este născută din surâsul zânelor, putând face fetele mai fru-

moase și mai dragăstoase; dacă nu erau omăt și fragi, se folosea banala apă de ploaie sau cea de izvor, acest lucru făcându-se atunci când Dragobetele se ținea în luna martie.

În jurul focurilor aprinse pe dealurile golașe din jurul satelor, fetele și băieții discutați vrute și nevrute însă, cel mai adesea, se spuneau glume cu substrat erotic. Fetele, cum simțeau apropierea prânzului, începeau să coboare în fugă spre sat, în sudul României această goană fiind numită „zburătorit”. Conform obiceiului, fiecare băiat urmărirea fata care îi căzuse dragă; dacă flăcăul era iute de picior și fetei îi plăcea respectivul următor, atunci avea loc o sărutare mai îndelungată în văzul tuturor. Sărutul acesta semnifica, în fapt, logodna ludică a celor doi, cel puțin pentru un an de zile, de multe ori astfel de logodne prefățând logodnele adevărate. Dacă nu se făcea Dragobetele, se credea că tinerii nu se vor putea îndrăgosti în anul care urma; în plus, un semn rău era dacă o fată sau un băiat nu întâlneau la Dragobete măcar un reprezentant al sexului opus, opinia generală fiind că tot anul respectivii nu vor mai fi iubiți.

Maturii aveau partea lor în cadrul Dragobetelui. Astfel, femeile credeau că era încheiat să pui mâna acum pe un bărbat... străin (de sat) și deveneau dragăstoasă bărbaților în tot anul care urma! Femeile mai aveau grijă să dea mâncare bună orățănilor din curte, dar și păsărilor cerului, nici o vietate nefiind sacrificată la Dragobete. Înde-

obște, sărbătoarea dragostei era socotită una de bun augur pentru treburile mărunte, nu și pentru cele mari.

Dragobetele era închipuit ca un flăcău voinic, puternic, frumos și tare iubitor, putând fi întâlnit prin păduri; unele fete și femei doreau chiar să fie pedepsite de Dragobete, lucrând de ziua lui, iar apoi luând drumul pădurii, aici fiind „nevoite” să se lase iubite de Dragobete. Chiar dacă mai „pedepsea” femeile, se considera că Dragobetele ocrotea și purta noroc îndrăgostiților, tinerilor în general, putând fi socotit un veritabil Cupidon românesc.

Originea acestei sărbători este în ciclurile naturii, mai ales în lumea păsărilor. Nu întâmplător, pasărea era considerată una din cele mai vechi divinități ale naturii și dragostei. Românii numeau sărbătoarea Dragobetele și Logodnicul Păsărilor, spunând că acum acestea se împerechează și își fac cuib, de la păsări obiceiul fiind preluat și de către oameni. Motivațiile preluării erau profunde, din moment ce păsările erau privite ca mesageri ale zeilor, cuvântul grecesc „pasăre” însemnând chiar „mesaj al cerului”.

Prietenii sincere la balul din Otlaca-Pustă

„La Pustă a obişnuit să fie cel mai reuşit bal din împrejurimi” – cu aceste cuvinte m-au invitat câţiva scuti din Chitighaz să mă duc cu ei în sătuleţul aflat la vreo douăzeci de kilometri de Chitighaz, la balul românesc cu merinde. Şi într-adevăr, pot afirma ulterior că am ajuns la o petrecere bună, cu o atmosferă plăcută, familiară, la care toţi participanţii s-au simţit bine.

În afară de localnici, am zărit mai multe feţe cunoscute din Aletea, Leucușhaz și, firește, din Chitighaz. Dar au sosit la bal și prieteni din România. Intenționat folosesc cuvântul „prieteni”, deoarece pe parcursul acelor câtorva ore, petrecute la

Consiliului Orășenesc din Șiria, am aflat că dânsul și acum 12 ani făcuse parte din acea delegație șiriană care încheiase și semnase atunci relațiile de înfrățire cu Otlaca-Pustă:

– În anul 1990, imediat după Revoluție, împreună

bal, m-am putut convinge că relațiile oamenilor din Otlaca-Pustă și orașul Șiria din România – cu care Otlaca are deja de peste un deceniu relații de înfrățire – nu au rămas la nivelul legăturilor de politețe, ci ele au devenit cu adevărat, în toată puterea cuvântului „prietenești”, lucru declarat, de altfel, de ambele părți.

Stând de vorbă cu *Ioan Păcurar*, președintele Comisiei de cultură din cadrul

cu domnul *Veredeu*, primul de atunci al localității noastre, am venit la Otlaca-Pustă și am făcut prima legătură cu această localitate, cu care, apoi, ne-am înfrățit. De atunci au trecut 12 ani și în fiecare an, atât noi, cei de la Șiria am venit aici, cât și mulți dintre cei de aici au venit pe la noi. În cadrul acestor relații, cele mai bune conlucrări le avem pe linie de cultură și sport. În fiecare an participăm la tra-

diționalele acțiuni mai mari ale oamenilor din Pustă, noi sosind aproape de fiecare dată cu Ansamblul Folcloric „Șiriana”, care întotdeauna ne-a adus succese extraordinare. Cu acest ansamblu am făcut deseori turnee în Ungaria, Iugoslavia și Franța. „Șiriana” este cunoscută în Podgoria Aradului ca unul din cele mai frumoase ansambluri, și toți care l-au văzut nu au crezut că dansatorii noștri nu sunt profesioniști. Dar ei sunt amatori. Ei lucrează pe câmp, lucrează în fabrici, iar seara vin la căminul cultural și fac repetiții până seara târziu. Din pasiunea lor extraordinară s-a născut acest ansamblu folcloric cu care noi ne mândrim foarte mult. Pot să spun că din această înfrățire au profitat și copiii acestor două localități. An de an am făcut tabere comune cu copiii de la Otlaca-Pustă la Moneasa, în minunata stațiune climaterică de la poalele munților Codru Moma. De ase-

menea, și copiii noștri din Șiria au venit aici în Pustă Otlăcii, unde s-au simțit minunat. Astăzi, după doisprezece ani, relațiile noastre nu s-au știrbit. După cum vedeți, și aici la bal este o atmosferă foarte bună. Relațiile noastre și aceste

s-au întărit relațiile localităților noastre. Valoarea oamenilor care au întemeiat aceste legături au făcut ca acestea să devină atât de trainice. Acesta este secretul legăturilor noastre.

Pe scena căminului cultural din Otlaca-Pustă au

schimburi au fost favorizate de faptul că am găsit aici un primar care se implică în toate activitățile noastre. Este vorba de *Szabó Miklós*, căruia îi aducem sincere mulțumiri pentru toate deplasările pe care le-am făcut la Otlaca-Pustă.

– Cum ați putut să păstrați aceste legături, fără ca ele – ca în multe alte cazuri – să devină sau să rămână superficiale?

– Legăturile noastre au devenit așa de trainice pentru că, încă de la prima întâlnire, atât la noi, cât și aici la Otlaca-Pustă, au fost oameni de suflet. Întâlnirile noastre au făcut ca între noi să se stabilească chiar relații familiale. Pot să vă spun că la evenimentele copiilor noștri – de exemplu și în cazul meu – când mi-am înșurat cei doi băieți ai mei, au fost la nuntă domnii *Szabó Miklós* și *Mihai Vidican*. Stabilindu-se legături între familiile noastre,

evoluat și dansatorii ansamblului folcloric „Șiriana”, care au evoluat după programul elevilor de la școala generală din localitate. Spre marea bucurie a părinților și a celorlalți participanți, copiii otlacani au susținut un program amplu, în cadrul căruia au prezentat dansuri populare românești, ungurești, țigănești și dansuri moderne, instruite cu ajutorul însușit al soților *Ruja*. De peste un an și jumătate, profesorii *Irina* și *Ioan Ruja* din Giula fac deplasări săptămânale la Otlaca-Pustă ca să le transmită și copiilor de acolo dragostea față de dansurile populare românești și, în general, față de folclor. De pe acum, munca lor începe să aducă roade. Mai mulți participanți au citit bucuria de pe fețele copiilor când aceștia au jucat pe scenă, bucurie a care radiază și din instructori.

Adam Bauer

Foto: Ioan Ruja

„Această o sută de ani o voi primi cu brațele deschise”

Nu vreau să ajungă criticii de artă să spună „Gata, Irimescu nu mai poate”, explică maestrul **Ion Irimescu**, cel mai mare sculptor român în viață, faptul că, la câteva zile de împlinirea vârstei de 100 de ani, nu mai are proiecte de viitor.

Considerat cel mai mare sculptor român în viață, maestrul Ion Irimescu s-a născut la Fălticeni, în județul Suceava, la 27 februarie 1903. Marele artist s-a format în perioada în care în sculptura europeană se contura declinul neoclasicismului, evoluând între moștenirea umanismului lui Rodin, continuat de Bourdelle și Maillol, și eclectismul desprins din stilurile exotice și primitive. În acest context, Irimescu și-a format un stil propriu, conform viziunii și temperamentului său, în care realismul autohton tradițional și direcțiile artistice moderne se îmbinau într-o sinteză originală. De la mamă, descendentă din familia Cazaban, a moștenit sensibilitatea artistică, iar de la tată, fiu de țaran, tenacitatea, vigoarea și statornicia.

Ion Irimescu a trăit și lucrat în București până în 1999 când, după moartea soției sale, a dorit să revină în orașul natal pentru a petrece acolo ultimii ani de viață. Marele artist plastic a donat toate lucrările și operele sale Muzeului din Fălticeni care, din 1975, îi poartă numele. Aici se află expuse 313 sculpturi, 1.000 de tablouri, reprezentând grafică, studii, schițe și imagini din țările pe care le-a vizitat în decursul timpului. La câteva zile de la aniversarea a 100 de ani de viață, maestrul Ion Irimescu a acordat, în exclusivitate, un interviu corespondentului Rompres din Suceava, Silvia Marcu.

– Sunteți primul artist plastic român centenar, așa cum v-ați dorit. Cu ce sentiment intrați în al doilea secol de viață?

– Când eram copil, vedeam niște domni mai în vârstă, de 80-90 de ani, și mă gândeam că nu ajung eu la vârsta asta așa de înaintată. Și uite așa, încet, încet timpul a trecut și văd că sunt în ajun de 100 de ani. Această sută de ani o voi primi cu brațele deschise, dar îmi pare rău că pe a doua nu o mai pot primi. Nu mai îmi iau obligația pentru a doua sută de ani.

– Cine v-a influențat cel mai mult evoluția carierei și care a fost modelul dvs. de artist?

– De când eram copil mic a apărut ceva necunoscut și greu de exprimat prin vorbe, o tendință, ceva care mă îndemna. Îmi plăcea să văd abecedare colorate, cu desene frumoase, și mă uitam la desenele alea frumoase care mă îndemneau să fac și eu desene asemenea. Am ales Școala de Belle Arte din București, deoarece aveam un unchi, Alexandru Cazaban, frate al mamei, scriitor, care trăia în București și se cunoștea cu toți artiștii plastici. El mă chema pe la Capșa, unde se întâlneau artiștii. Erau la mese, fiecare cu cafeluța, țigara, snoavele. Intram și eu timid la Capșa, iar când mă vedea, mă chema și le spunea: „Uitați-vă, vă prezint pe nepotul meu. Acesta va fi un mare artist plastic”. Și toți se uitau zâmbind și spuneau, probabil, în gând: „Da, am mai auzit noi recomandări din astea”.

Motivul principal, însă, pentru care am ales Bucureștiul a fost Paciurea. La Iași ar fi fost mult mai aproape și mai comod, dar nu existau nume sonore de artiști plastici. Dar Paciurea era marele și cunoscutul sculptor român, care se afirmase deja. Era un om splendid.

– Ce ne puteți spune despre părinții dvs.?

– Tata a fost fecior de țaran și mă mândresc cu asta. Avea patru clase. Era un bărbat înalt, frumos, plin de entuziasm. L-a întâlnit mama, care terminase Sacre Coeur, la București, școala cea mai înaltă la acea vreme pentru fetele din familii mai bogate.

S-au plăcut, s-au căsătorit și au avut trei copii. Am avut o soră care a murit tânără, un frate care a murit și el, și eu care încă mai trăiesc.

– Ce a însemnat pentru dvs. Parisul și întâlnirea cu marile opere și curente artistice ale vremii?

– S-a anunțat înscrierea la un concurs pentru o bursă la Paris. Tot timpul am visat la Franța, să mă văd acolo. Și mi-am spus că trebuie să apuc taurul de coarne și să-l stăpânesc. Asta se întâmpla la doi ani după ce terminasem Școala de Belle Arte. Paciurea mi-a dat vestea că am reușit și mi-a urât drum bun și succes la Paris. Parisul a avut un impact colosal. Am intrat în contact cu câțiva artiști de acolo, am intrat în mediul lor și, în curând, am intrat în contextul marilor preocupări ale artei și s-au deschis drumurile pentru mine. Am avut o bursă de 2.000 de franci francezi, ceea ce însemna foarte mult pentru mine. La Paris, luând contact cu noutățile, care nu se puteau egala cu ce vedeam la București, a fost un șoc mare. M-am apropiat, întâi cu timiditate, apoi cu încredere de marile opere despre care citisem doar.

– Care a fost impactul opereii lui Brâncuși asupra dvs.?

– Nu l-am cunoscut pe Brâncuși personal. El era un om foarte greu accesibil mie. Era un mare artist și trăia într-o lume de mari creatori. Eu eram un copil, venit de la București, nu îndrăzneam să mă apropiu de el. Bursa era pentru doi ani. Aveai totul la îndemână: casă, masă, ceea ce conta foarte mult. Mă acomodasem cu viața de acolo, cu cafelele unde se adunau toți artiștii și intelectualii. Am venit încărcat de învățătură, cunoșteam marii artiști. Bucureștiul nu oferea ce oferea Parisul. Luvru era școala cea mai bună, vedeam acolo marile opere. Mă uitam acolo ceasuri întregi și mă gândeam dacă voi putea ajunge să crez așa ceva. Încet, încet am început să înțeleg, să-mi astâmpăr curiozitatea, dorințele de a face și eu așa ceva.

– Soția v-a influențat în carieră?

– Soția mea a fost o femeie hărăzită de bunul Dumnezeu să mă întâlnească cu ea, să mă înțeleagă și să mă ajute.

Ea era din familia Melidon, de origine orientală, așa, puțin.

– V-ați îndrăgostit de vreun model?

– Cuvântul ăsta îndrăgostit are o suprafață mare. Că mi-au fost simpatice... Eram naiv, venit de la Fălticeni. M-am înscris la Școala de Belle Arte. La prima lecție de sculptură am intrat în sală, la începători, și deodată văd că vine o fată. Era șefa de atelier, mi-a dat niște instrucțiuni. Se îndreaptă spre un podium. Era cu un halat și, deodată, își da halatul deoparte și suie pe podium în plină nuditate. Și să spun drept, atunci am văzut prima dată o femeie dezbrăcată. Am rămas cu gura căscată și mi-am zis: Așa-i femeia făcută!!! Pe urmă a început să devină obișnuință.

– Mai aveți vreun proiect de viitor?

– Când ajungi la 100 de ani nu mai ai toată vloga, toată inițiativa și dorința pe care o aveai la 70 sau chiar la 80, când cunoșteați de acum toate secretele artei. Natura își cere drepturile ei. Mi-a fost frică să nu-mi stric cartea de vizită. Nu vreau să ajungă criticii de artă să spună „Gata, Irimescu nu mai poate”.

– După o experiență atât de bogată, o carieră strălucită și o viață plină de împliniri ce mesaj transmiteți tinerilor artiști și tinerilor în general?

– Întâi și întâi să-și iubească meseria. Această meserie s-o facă din dragoste, din pasiune, nu doar cu sentimentul „că-mi croiesc viitorul”. Este ceva așa, ca și cum ai fuma o țigară, și apoi o dorești și pe a doua. E ceva care te ține veșnic treaz, permanent vrei să-ți astâmperi niște dorințe puțin precizate.

– Plecarea din țară în număr mare a tinerilor talentați și doțiți credeți că e o idee bună? – Tinerii trebuie să plece. Și eu am plecat. Adevărata mea școală la Paris a fost. Marile muzee ale lumii, unde erau

adunate cele mai celebre și incontestabile lucrări de artă create de omenire acolo se aflau. Tinerii să plece și să se întoarcă.

– În ce împrejurări v-ați pierdut degetele de la mâna stângă?

– Deja urmam sculptura, îmi plăcea mai mult decât pictura. Într-o bună zi găsesc un tub galben, de alamă, pe jumătate umplut cu materie gălbuie. Eu aveam cartușe rămase din război. Am încercat să-i dau foc, dintr-o joacă, și mi-a explodat în mână. A fost un moment de mare încercare și s-a ridicat marea întrebare, dacă mai pot fi sculptor. A existat un exemplu în sculptura noastră, Jalea, care de tânăr a rămas fără o mână și, totuși, a făcut o operă măreață. M-am gândit că dacă Jalea, cu o singură mână, a lucrat, trebuie să reușesc și eu fără degete. Accidentul l-am avut la 22 de ani, la Paris. Dacă vrei să faci cu adevărat ceva, nu există obstacole care să te oprească.

– Străduința se pare că nu v-a fascinat atât de mult încât să rămâneți acolo. Temele și motivele creației, inspirația ați găsit-o mai degrabă acasă? Cât de legat sunteți de meleagurile natale?

– Totdeauna te întorci la prima dragoste. Am căutat să mă întorc aici, în liniștea Fălticeniului. Să spun drept, ce-am avut de spus în artă am spus atunci când aveam toată energia, toată conștiința clară. Nu vreau să mai insist ca să nu compromit părțile bune care le-am făcut. Talentul are și el limitele lui, inspirația mai încetează să mai fie laborioasă sau să meargă pe adevăratul drum al adevărului în artă. Am căutat să mă întorc în liniștea aceasta patrimonială, frumoasă. În clădirea în care e acum muzeul era înainte Prefectura, cel mai puternic organ administrativ. Eram copil, curios, intram în curte pentru că vedeam că intrau mașini din care coborau domni serioși. Am urcat într-o zi pe scările Prefecturii să mă uit pe geamul ușii. M-a văzut un gardian și mi-a spus „Bă, ce cauți acolo? Hai, șterge-o!” Și am șters-o. Să-i fi spus atunci „Lasă domnule, că eu odată am să fiu stăpân aici și ai să ascuți de vorbele mele.”

Rompres

Adunare sătească... la noi

Dacă-m aduc bine aminte, uarecând în primăvara trecută am fost mai pă urmă la o adunare sătească ținută la casa culturală. Nu mai știu dacă v-am povestit uă nu dăspră fapta asta, da' io atunci am prins că nu mă mai duc în viața me la adunări d-aste, dăuarece m-am înșelat năpus dă tare în tate ce s-or petrecut atunci acolo. Și megheș...

S-o-ntâmplat c-am că-pătat și io și pruncu mneucite-o „invitație” dă la primaru nou. Ne-am vorovit că să merită să merem, uă nu să merită, da' până la urma urmii ne-am hotărât să ne ducem, da' dacă conducere asta noauă a satului ne-a cinsti cu naște vești mai bune dicat înaintășii lor. „Mătura noauă mătură bine” ne-nvătă zăcala dîn bătrâni. Gându aista ne-o întărit curaju, așe că ne-am dus. Noi am fost pontoși, pă șasă ceasuri ne-am și prins loc în sala ce mare a căsi culturale. Da' n-or întârzăiet nici conducătorii așteptaț: primaru, notarășu și încă on tânăr dă la județ. Numa ascultători n-or vinit... Adequate or vinit, da' numa tare puțini.

Dup-o vreme, când amu am fost vo zece-doisprăzece, primaru ș-o început vorbire. Și, cum îi suca mai nou și în rându conducătorilor țării, și primaru nost ne-o înșirat că înaintășii lor câtă datorii le-o lăsat ca moștenire. Nu zic, ș-așe-s lucruri importante, da' că numa dăspră așe să ni să vorbască, asta nu pre am înțales. N-am înțales nici io, nici cielalt, că dăspră făgăduielile pă care le-o făcut când ne-or cerut voturile, dîrce n-o picat nici o voarbă. Că n-o picat. Să mă credeț, ctiar și când o fost voarbă dă viitor, ș-atunci numa tă' cu datoriile s-or astupat. Li ciudă că după așe haba o întrebă primaru că cine ce întrebări are, nime nu s-o-imbulzît cu iele.

Când apoi văru Niculuța, bătrân ca mine, ș-o dăștis gura ș-o-nceput să să ponoslească, bunăuară că inde ne strânje bocoanca și dîrce, pîntră care o amintit drumurile rele dîn satu-ntreg, apoi că dîrce nu ne ard lămpile dîn uliță nopt întreji, și că până când a trebui să bem apa aceie dăspră care să vorbește-n sat cum că-i periculoasă... No, cred că așe or fost cile

mai dăsamă întrebări, la care răspunsu primarului și a notarășului o fost dăstul dă scurt: „N-avem bani.”

Pă treaba asta apoi s-o încins o sfadă, bunăuară că atunci când or fost alejerile n-or știut ii că dîn câț bani or pute găzdăli dac-or fi aleși, și că dac-or știut, atunci dîrce or făgădit „verz și uscate” – asta o fost voarba vărului, – la care cii dîn parte cielaltă nu pre or știut să deie răspuns cuvenit.

Cam atâta dăspră adunare sătească, la care io aș mai adăuga cum că dă data asta barem nu ne-am aflat față-n față cu naște oameni băuț, ce cu naște tînări cu voarbe cinstite, cu purtare cumsăcade, cu răspunsuri sincere și cu încredere sinceră în viitor că tate lucrurile s-or îndirepta spră bine. No-apu ș-asta-i ceva.

Da' c-o-i mai mere v-odată în viitor la vo adunare sătească uă nu, asta încă nu știu. Sandu Popa

Aneecdote din vechime

Tălharu dă poame

On bărbat dîn Cumaei o călătorit p-on măgar. Trecând p-ângă o grădină, o văzut on pom – plin dă poame mandle și coapte – cu crenjile grele și aplecate păstă gard. I-o vinit pofta dă poame, s-o prins d-o creangă, numa că măgaru s-o tras dă su' iel, așe că omu o rămas spânzurat dă creangă. O vinit grădinaru și l-o-ntrebat că cum o ajuns iel acolo.

– Am picat după măgar, – o fost răspunsu.

Lumină și întunerec

Odată, la Mallius, pictoru vestit dîn Roma dă pă vremuri, i-o vinit on preten pă vedere. Când pretenu o văzut că ce prunci urât are pictoru, în glumă i-o zis:

– Ce păcat că nu știi face așe prunci mândri ca chipurile pă care le picezi.

– Să-nțaleje, – l-o lămurit Mallius, – dăuarece chipurile le fac la lumină, în vreme ce pă prunci îi fac în întunerec.

Preteni și animale

Scipio, jeneralu roman, dă multe uări s-o ponoslit cum că în acărce treburi oamenii îi cu tare mare băgare dă samă, numa în alejere pretenilor nu-s. Părere asta l-o lămurit în felu următor:

– Acărcine îi în stare să spună că câte uări uă capre are, da' nu ști să spună numărul pretenilor lui.

Doru după putere

Când Roma o potrocit statu Carthago și i-o supus pă greci, unii or fost dă părere că putere Romei amu-i fără marjini. Da' jeneralu Scipio Nasica i-o mustrat:

– Dîmpotriva! Numa amu sîntem în bai mare, dăuarece nu avem dă cine să ne temem și nici pă cine să cînstim!

Am citit că...

Dă când o vinit vreme asta re pă noi, acăr cu cine mă-ntălnesc pă uliță, mai nante tă' dă iarna asta crâncenă vine voarbă. Li dirept ce-i dirept, atâta neauă câtă o picat în săptămânile trecute nu pre o picat amu dă câțva ani, da' io-m aduc aminte dă friguri și dă îndețuri și mai aspre, numa că așe-i fire omenească: deseuări ne place să ne uităm dă vremurile și mai rele. No-amu, după părere me, asta așe-i la rând, că n-ar fi bine dacă n-am uita. Mă gândesc la baiurile și năcazurile pân care am trecut cândva, pă care, într-o măsură uarecare, îi musai să le uităm, că dacă n-ar fi așe fire omenească, ne-am terde și minte dă durerile pă care le-am suferit într-o viață întreagă.

Cam dăspră lucruri d-așe ne-am vorovit mai dăunaz și cu Ciorba bătrănu, când, cole cătă-nsărate, tumna d-odată am ieșit în uliță să mai curățăm iarda dă neaua ce o îndețat pă ie, ca nu cumva să alunece și să pășască ceva rău trecătorii tumna în fața cășilor noaște. Cum am vorovit noi acolo, cum s-o apropiet cătă noi Nuțu lu' Moraru – lângă iel cu pruncașu lui dă vo șapte-opt ani – da' dă dăparte s-o văzut pă iel că-i cam bat. Noi, văzându-l că în ce stare să apropie, ne-am tras oleacă d-o parte, ca să nu-i fie iarda pre îngustă. Când o ajuns lângă noi, ne-or dat ii bineață, da' mai mult nici o voarbă n-o fost întră noi, batăr că în alte rânduri d-abde poate scăpa omu dă iel.

Bogăț și dăstul că Nuțu cu pruncașu lui or măs în treaba lor, noi iară ne-am văzut dă treaba noastă, ca să nu ne prin-dă noapte în uliță.

La câteva zile după asta, iacă-te că ci-tesc în uișagu județean dăspră on părinte care dă la mneazăză până sara ș-o băut o mare parte dîn cotare în crâjma dîn satu nost, și că tătă vreme cât iel ș-o petrecut în crâjmă, o fost cu iel și pruncașu lui dă glasa întiie. No-amu, n-o fost o mare bravură să gicesc cum că dă data asta nu poate fi voarbă dă altu, dăcât dă Nuțu nost.

Numa că cel ce o scris dăspră tătă treaba asta o mai pus și câteva întrebări. Nunele părintelui care n-o avut mnîlă dă pruncașu lui când, ceasuri întreji, l-o fînut întră „porci beț”, dă la care on prunc dă ișcoală nu poate învăța numa lucruri dăcât rele și mai rele. Dup-aceie „l-o luat la brânci” și pă crâjmarăs, dă la care s-ar fi așteptat să să fie dă leje și să nici nu-l sclujească cu băutură pă omu bat, pă cum nu i-ar fi fost sclobod nici să suferească că în crâjmă să află on pruncaș mic și nărăbdător.

No-amu, acăr cum sucim și-nvârtim lucrurile, ni-i rușine, nu ni-i rușine că una ca asta tumna în sat la noi s-o-ntâmplat, n-avem ce face, dăcât să-i dăm dă dirept la cel ce-o scris în uișag dăspră treaba asta rușinoasă, dîn care, și dacă bețivii n-or învăța nimica – că ii nu învăță dîn nimica! – da' barem crâjmarășii ș-or da sama că ii au datorii nu numa când îi sclujesc cînstit pă oameni, da' și când îi voarbă dă cînstire lejilor!

Vă dorește sănătate cât mai bună și numa bine:

Ion Podaru
pensionar

Glume

În pădure-i mare zarvă... Să dăstisără on magazin nou. Tătă lume să așezasără în rând, în frunte cu ursu, rejele pădurii. Dîn spate să aude:

– Pardon, pardon, lăsați-mă! – lera iepurașu care îi înpinje pă tăț. Ajunje lângă urs... „Bang!!” cu on pumn în uări la iel.

Să duce iepurașu la ișpital. Înt-a doaua zî dîn nou: „Pardon, pardon, lăsați-mă!” și iară „Bang!!” Mere iepurașu iară la doctor, vine a triie zî, și iară la fel... „Pardon, pardon...” și când ajunje în direptu ușii mai agăugă:

– Lăsați-mă, că io-s gazda magazinului!

Șoricelu și elefantu ajung la marjine unui râu și vreu să treacă păstă pod.

Elefantu, năavând încredere în tăriie podului, să șovăiește. Șoricelu, curajos, începe să sară pă pod și strigă:

– Uită-te, mă, fricosule, că ne fîne!

Doi proști să vorovăsc.

Unu:

– Mă, hai să-ț bat on cui în cap!

Celalalt:

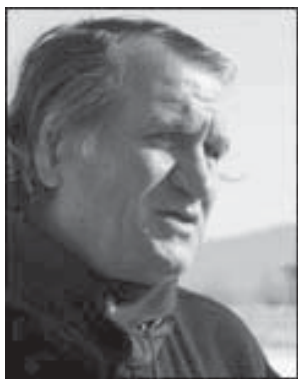
– Bine, mă! Da' ai grije să-l baț bine, că dacă nu-l nimerești, îmi sparji capu!

Fotbal

UTA se pregătește cu antrenor nou

„Bătrâna Doamnă”, cum este numită echipa de fotbal a arădenilor, este pregătită de **Radu Nunweiler**, o adevărată legendă a fotbalului românesc. Nunweiler s-a reîntors la vechea sa iubire din Elveția, unde trăiește de aproape trei decenii. Obiectivul lui este salvarea de la retrogradare a echipei, în care a trăit atâtea momente de neuitat.

Radu Nunweiler a sosit la Arad la începutul intersezonului de iarnă. Oficialii de la UTA l-au chemat, fiind nemulțumiți de evoluția din toamnă a echipei. Noul antrenor a preferat să facă un stagiu de pregătire la Norcia, în Italia, unde a avut posibilitatea să se imprime echipei ideile de joc pe care le dorește, beneficiind de terenuri mai bune decât în România. Chiar dacă în turneul de la Norcia UTA n-a depășit faza grupelor, tehnicianul afirmă că nu l-au interesat rezultatele, ci a vrut să cunoască mai bine calitățile fotbaliștilor din lot. Radu Nunweiler a acumulat niște experiențe privitoare la valoarea jucătorilor de la UTA. „Sigur că pe mine, ca de altfel pe orice antrenor, mă in-

teresează concurența în lot. Mi-aș mai dori încă doi jucători care să aducă un plus în echipă, nu ca străinii care au dat probe și n-au fost mai presus decât ce avem noi la ora actuală. Aș vrea să am de unde alege, să nu creadă nici unul că este titular și să formeze un grup strâns” – și-a exprimat așteptările, în cotidianul *Prosport*, tehnicianul proaspăt venit. Iar referi-

tor la șansele de a evita retrogradarea, a declarat următoarele: „Echipa va trebui să se bată cu toate mijloacele pe care le are la îndemână să câștige fiecare meci. Per ansamblu sunt mulțumit de felul cum s-au comportat jucătorii și sper că vom reuși să facem o treabă bună și în campionat.” La începerea sezonului de primăvară, UTA se află pe ultimul loc al clasamentului Diviziei A. Dar situația formației de loc nu este lipsită de perspectivă, deoarece se află la doar câteva puncte de locurile care i-ar asigura rămânerea în primul eșalon al fotbalului românesc. Speranțele arădenilor au crescut cu atât mai mult, cu cât pe banca tehnică se află legendarul Radu Nunweiler și cu cât acestea se bucură și pe mai departe de susținerea totală a suporterilor, care și în momentele cele mai grele umplu stadionul din Arad, cu capacitatea de 10.000 de locuri.

Ștefan Crăsta

Bulgărele de aur

La 16 ani, lui **Marius Roman** i s-a promis un salariu dublu față de cel al președintelui României. Considerat de **Victor Pițurcă**, antrenorul Stelei, drept cel mai mare talent al generației sale, răvnit de **Gică Popescu** pentru școala lui de fotbal și chemat pentru o discuție la Federația Română de Fotbal de către Haghi, pe vremea când acesta antrena Naționala, olteanul **Marius Roman** este privit ca un fenomen. Deși a împlinit abia 16 ani și are doar 1,67 metri înălțime, el impresionează prin tehnică și curaj, comportându-se în teren ca un conducător de joc precoce. La un meci de pregătire de acum două săptămâni tânărul fotbalist a evoluat în echipa mare a Stelei, într-un meci disputat cu **Ferencváros**, și a impresionat prin comportamentul pe teren, reușind chiar să și marcheze în partida câștigată cu 4-0 contra campioanei din Ungaria.

Marius Roman este fiul antrenorului de la Progresul Filași, din Divizia D, echipă în care evoluează la seniori încă de la vârsta de 14 ani. Îndrumat de tatăl său, chiar din fragedă copilărie, de la 10 ani a jucat printre juniorii de 17-18 ani. Tot la această vârstă a fost descoperit de tehnicienii de la Craiova. „La 14 ani jucam la „tineretul” Universității și făceam antrenamente cu echipa mare, antrenată atunci de **Florin Marin**. Marțea jucam la grupa mea de vârstă, joia la tineret, vinerea la juniorii republicani, iar sâmbăta fugeam și evoluam pe fals la mine, la Filași!” – povestește Marius, ajuns recent la Steaua București. Cu acest transfer i s-a împlinit cel mai mare vis, să joace pe urmele idolului său Gică Haghi. Fotbalistul de 167 cm este încă în creștere și ar vrea să fie de cel puțin 171 cm, dar este îngrijorat pentru că și părinții lui sunt mici de statură. Ajuns proaspăt la București, deocamdată este cazat într-o cameră de oaspeți din Stadionul Steaua, dar este mulțumit

pentru că se vede aproape de împlinirea visurilor, intrând chiar și în vizorul antrenorului Pițurcă. Anul trecut, Roman a fost obiectul unei dispute între Steaua și școala de fotbal a lui Gică Popescu, unde olteanul din Filași stătea mai mult de rezervă. „La un moment dat, puștiul a zis: tată, ori merg la Steaua, ori mă las! Asta m-a impresionat și atunci am decis: i-am făcut un contract în care scrie că atunci când va împlini 18 ani va avea un salariu de 50.000 de dolari pe an” – a povestit **Gigi Becali**. Marius Roman nu prea este impresionat de București, deoarece nu prea umblă prin oraș, ci preferă să se ocupe numai de cariera sa fotbalistică.

Ar fi bine dacă Marius Roman, speranța Stelei, ar rămâne încă o vreme modestul puști, ca să nu și risipească prematur talentul. Iar dacă ne gândim că în campionatul englez mai multe echipe au jucători de 17-18 ani, care au devenit peste noapte adevărate vedete, poate nici nu trebuie să așteptăm prea mult ca să asistăm la nașterea unei stele noi.

Șt. C.

Handbal

Reprezentantele handbalului feminin românesc în Cupa EHF au obținut victorii importante în prima manșă a optimilor de finală

Două victorii importante pentru românce

Oltchim Râmnicu Vâlcea a spulberat echipa croată Sonic Osijek, cu scorul de 32-24. Antrenoarea Mariana Târcă este conștientă de valoarea lotului vâlcean, dar speră să atingă din nou o fază superioară a cupelor europene. Rapid-CFR a trecut destul de greu de Cornexi Alcoa Székesfehérvár, cu scorul de 31-27, returul anunțându-se incendiar.

Cele mai bune reprezentante ale handbalului feminin românesc, Oltchim Râmnicu Vâlcea și Rapid-CFR, au făcut sâmbăta trecută un pas important spre sferturile de finală ale Cupei EHF, adjudecându-și victoriile în cadrul primei manșe din optimile de finală. Dacă Rapid-CFR s-a impus destul de greu, pe teren propriu, în fața grupării maghiare Cornexi Alcoa, cu scorul de 31-27, returul anunțându-se de pe acum

deosebit de greu, în schimb, Oltchim Râmnicu Vâlcea a trecut ușor de echipa croată Sonic Osijek, cu scorul de 32-24, antrenoarea Mariana Târcă permițându-și, spre final, să joace cu garnitura secundă. A fost un adevărat recital de goluri, tinerele jucătoare vâlcene dovedind că antrenarea nu degeaba speră la o primăvară europeană cât mai frumoasă.

În Sala din Giulești, elevele antrenorului Vasile

Mărgulescu și-au trecut în cont o victorie importantă, dar diferența de numai patru goluri nu poate fi deloc liniștitoare, mai ales că oaspetele au dovedit o forță de joc impresionantă, cu două jucătoare, **Deli** (8 goluri) și **Kulcsár** (5), de top continental, dar și cu **Nicoleta Gâscă** (1), fosta jucătoare a Rapidului, în mare formă. De altfel, după meci, **Cristina Vârza**, vedeta giuleștencelor, a fost de părere că returul va fi mult mai greu și „de aceea trebuie să jucăm mult mai bine dacă vrem să ne calificăm”. Returul va avea loc la Székesfehérvár, la sfârșitul acestei săptămâni.

Informație
„Gazeta sporturilor”

ROMÂNIA

Luni 24 februarie

6.00 Jurnal de dimineață 6.30 Bună dimineața, România! 8.45 Teleshopping (R) 9.30 Festivalul național al cântecului de dragoste 11.30 Bravo, bravissimo! 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Spectacolul lumii 14.00 Pro patria 14.55 Jurnal 15.00 Kronika 16.30 Sănătate pentru toți! 16.55 Serial. Dragoste și răzbanare 17.45 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Eurovision 2003 19.00 Iartă-mă! 20.00 Serial. Om bogat, om sărac 21.00 Cafeneaua politică 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Profesioniștii 23.30 Film. Jean și Kate 1.15 România 1 ... și strada (R) 1.30 Jurnal (R) 2.25 România 1 ... și strada (R) 2.30 Serial. Magnum 3.30 Sănătate pentru toți! (R) 4.00 Poveste fără sfârșit (R) 5.00 Teazar folcloric (R).

Marți 25 februarie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.30 Bună dimineața, România! 9.10 Corect! 9.15 Teleshopping 10.00 Iartă-mă! (R) 10.50 LiMuzica (R) 11.20 Serial. Dragoste și răzbanare 12.15 Serial (R). Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Puncte cardinale 14.00 Vector III 14.55 Jurnal 15.00 Kronika 16.00 Serial. Salvatorii din High Sierra 16.50 Serial. Dragoste și răzbanare 17.45 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Eurovision 2003 19.00 Film. Noaptea nunții 21.00 Seară bună! 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Cu ochii-n 4 23.00 Jurnal 23.30 Film. Îmi iubesc... nevasta! 1.25 Jurnal (R) 2.15 Avanspremieră 2.20 România 1 ... și strada (R) 2.25 Serial. Magnum 3.25 Puncte cardinale (R) 3.55 Vector III (R) 4.50 Corect! 4.55 Seară bună! (R).

Miercuri 26 februarie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.30 Bună dimineața, România! 9.10 Corect! 9.15 Teleshopping 10.00 Profesioniștii (R) 10.50 Cu ochii-n 4 11.20 Serial (R). Dragoste și răzbanare 12.10 România 1 ... și strada (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Oameni ca noi 14.00 Bucuriile muzicii 14.55 Jurnal 15.00 Panorama 16.00 Serial. Salvatorii din High Sierra 16.50 Serial. Dragoste și răzbanare 17.45 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Eurovision 2003 19.00 Film. Nu mă pot căsători cu tine! 20.45 România 1 ... și strada 20.45 Seară bună! 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Nocturna artelor 23.30 Film. Căsătorie în stil american 1.20 Jurnal (R) 2.10 Avanspremieră 2.15 România 1 ... și strada 2.20 Serial. Magnum 3.20 Oameni ca noi (R) 3.50 Interes general (R) 4.50 Corect! (R) 4.55 Seară bună! (R).

Joi 27 februarie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.30 Bună dimineața, România! 9.10 Corect! 9.15 Teleshopping 10.00 Nocturna artelor (R) 10.50 Auto-club (R) 11.20 Serial (R). Dragoste și răzbanare 12.10 România 1 ... și strada (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Pe cont propriu 14.00 Eveniment 14.55 Jurnal 15.00 Conștiință 15.30 Panorama 16.00 Serial. Salvatorii din High Sierra 16.50 Serial. Dragoste și răzbanare 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnal 18.50 Eurovision 2003 19.00 Film. O iubire imposibilă 20.50 Seară bună! 21.50 Reflecții rutiere 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Interes general 23.30 Film. Dulcea pasăre a tinereții 1.15 Pe cont propriu (R) 1.45 Jurnal (R) 2.35 Serial. Magnum 3.30 Spectacolul lumii (R) 4.00 Drepturile omului (R) 5.00 Corect! (R) 5.05 Seară bună (R).

Vineri 28 februarie

6.00 Jurnalul de dimineață 6.30 Bună dimineața, România! 9.10 Corect! 9.15 Teleshopping 10.00 Telesciclopedia (R) 10.50 Descurcă-te singur! (R) 11.20 Serial (R). Dragoste și răzbanare 12.10 România 1 ... și strada (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.30 Conferința de presă 14.25 Tribuna partidelor parlamentare 14.55 Jurnal 15.00 Conștiință 16.00 Serial. Salvatorii din High Sierra 16.50 România politică 17.10 LiMuzica 17.45 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Eurovision 2003 19.00 Film. Alb-Negru 20.50 Jurnalul de noapte 21.05 Premiile Grammy 23.30 Ora G (R) 0.35 LiMuzica (R) 1.05 Jurnal (R) 1.55 Avanspremieră 2.00 România 1 ... și strada (R) 2.05 Serial. Magnum 2.55 Film (R). Dulcea pasăre a tinereții 4.35 Corect (R) 4.40 O vedetă populară (R) 5.25 Teleshopping.

Sâmbătă 1 martie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Desene animate 8.00 Aventuri cu Lilipufi 9.00 Auto Club 9.30 Design 10.00 Debut 50 plus 11.00 O vedetă populară 11.45 Spectacolul lumii 12.15 Istorie polemică 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Fotbal: Ceahlăul Piatra Neamț-Dinamo 15.30 Pictorul Ion Irimescu 16.05 Ora G 17.00 Telesciclopedia 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1 ... și strada 19.00 Eurovision 2003 20.00 România 1 ... și strada 20.05 Eurovision 2003 21.10 Eurovision 2003 21.40 Serial. Pasadena 22.30 Jurnalul de noapte 22.45 Film. Ultimul dans 0.30 Marele jazz 1.30 Jurnal (R) 2.20 România 1 ... și strada (R) 2.25 Auto-Club (R) 2.55 Debut 50 plus 3.55 Istorie polemică (R) 4.40 O vedetă populară (R) 5.25 Teleshopping.

Duminică 2 martie

6.00 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Tip-Top, Minipol! 9.30 Descurcă-te singur! 10.00 Viața satului 11.00 Teazar folcloric 12.00 Ultima ediție 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Siesta... și fiesta (I) 14.00 România 1 ... și strada 14.05 Siesta... și fiesta (II) 15.00 România 1 ... și strada 15.05 Siesta ... și fiesta (III) 15.45 Zona publicitară 16.15 Bravo, bravissimo! 16.58 Știri 17.00 Bravo, bravissimo! 17.50 Tragerile Loto 6/49 și Noroc 18.00 Jurnal 18.50 Agenda Europeană 18.55 România 1 ... și strada 19.00 Fotbal: Rapid-Sportul Studentesc 21.00 Crime în cetatea filmului 21.30 Jurnalul de noapte 21.45 Minutul 91 23.35 Taverna (R) 1.25 Jurnal 2.20 Ultima ediție (R) 3.20 Descurcă-te singur! (R) 3.50 Design 4.20 Fotbal (R).

TVR

Luni 24 februarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 6.40 Dragobete (R) 8.45 Primul pas 9.45 Teleshopping 11.00 Știri 10.10 Poesis 10.15 Serial. Aventurile lui Chuck Finn 10.45 Serial. Puterea vieții 11.15 Cronici votive (R) 11.50 Comedia mută (R) 12.15 Serial (R). Tabăra din Alpi 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.05 Eco 15.40 Teleshopping 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Răscruci 17.05 Hai-Hui prin lume 17.35 Desene animate 18.00 Măncătorii de oameni 18.30 Documentar 19.00 Serial. Dormitorul doamnelor 20.00 Știri 20.10 Poesis 20.15 Eurovision 2003 20.35 Sport plus 22.00 Teatrul. Peer Gint Cu 23.00 Știri 23.10 Teatrul. Florin Piersic și invitații săi 1.25 Televiziunea, dragostea mea! (R) 2.20 Hai-Hui prin lume (R) 2.50 Film (R). Extraconjugal 4.20 Serial (R). Aventurile lui Chuck Finn 4.50 Serial (R). Puterea vieții 5.15 TVM Mesager.

Marți 25 februarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Arca lui Noe 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 8.00 Lumea lui Chiț-Chiț 8.45 Veni, Video, Vici! 9.00 Eurovision 2003 (R) 9.15 Medalion de interpret (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Știri 10.10 Poesis 10.15 Serial. Aventurile lui Chuck Finn 10.50 Serial. Puterea vieții 11.15 Tonomatul DP2 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.10 Toți, împreună 15.05 Tribuna partidelor parlamentare 15.35 Poesis 15.40 Teleshopping 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 E dreptul tău 17.05 Hai-Hui prin lume 17.35 Desene animate 18.00 Istoria jurnalelor cinematografice 19.00 Serial. Dormitorul doamnelor 20.00 Știri 20.10 Poesis 20.15 Eurovision 2003 20.35 Film. Ultimul cartuş 22.15 Remix 23.30 Știri 23.35 Poesis 23.40 Istoria jurnalelor cinematografice (R) 0.30 Serial (R). Dormitorul doamnelor 1.25 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 1.50 Club Art (R) 2.20 Hai-Hui prin lume (R) 2.50 Film (R). Ultimul cartuş 4.25 Serial (R). Aventurile lui Chuck Finn 4.50 Serial (R). Puterea vieții 5.15 TVM Mesager.

Miercuri 26 februarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Arta apărării (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 8.00 Prietenii lui Piticot (R) 8.45 Veni, Video, Vici! 9.00 Eurovision 2003 9.15 Tradiții (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Știri 10.10 Poesis 10.15 Serial. Aventurile lui Chuck Finn 10.45 Serial. Puterea vieții 11.15 Tonomatul DP2 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.10 Toți, împreună 15.05 Atlas (R) 15.35 Poesis 15.40 Teleshopping 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Afaceri la cheie 17.05 Hai-Hui prin lume 17.35 Desene animate 18.00 Pe urmele dragonului 18.30 Cavalerii legendari 19.00 Serial. Dormitorul doamnelor 20.00 Știri 20.10 Poesis 20.15 Eurovision 2003 20.35 Film. Povestea lui Ambrose Small 22.15 Cauza și defectul 23.15 Veni, Video, Vici! (R) 23.25 Poesis 23.30 Știri 23.40 Documentar (R) 0.10 Documentar (R) 0.30 Serial (R). Dormitorul doamnelor (R) 1.25 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 1.50 E dreptul tău (R) 2.20 Hai-Hui prin lume (R) 2.50 Film. Povetea lui Ambrose Small 4.20 Serial (R). Aventurile lui Chuck Finn 4.50 Serial (R). Puterea vieții 5.15 TVM Mesager.

Joi 27 februarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Paradisul de lângă noi (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 8.00 Cauza și defectul (R) 9.00 Eurovision 2003 (R) 9.15 Afaceri la cheie (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Știri 10.10 Poesis 10.15 Serial. Aventurile lui Chuck Finn 10.45 Serial. Puterea vieții 11.15 Tonomatul DP2 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.10 Toți, împreună 15.05 Tribuna partidelor parlamentare 15.35 Poesis 15.40 Teleshopping 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Puls 2003 17.05 Călător în Orient 17.35 Desene animate 18.00 Minunțiile Europei 18.30 Cronici de vacanță 19.00 Serial. Dormitorul doamnelor 20.00 Știri 20.10 Poesis 20.15 Eurovision 2003 20.35 Film. Misterul casei bănuite 22.15 Din coasta Evei 23.15 Veni, Video, Vici! (R) 23.30 Știri 23.40 Minunțiile Europei 0.15 Cronici de vacanță (R) 0.30 Serial (R). Dormitorul doamnelor 1.25 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 1.50 Călătorind prin țară (R) 2.20 Insolit (R) 2.50 Film (R). Misterul casei bănuite 4.20 Serial (R). Aventurile lui Chuck Finn 4.50 Serial (R). Puterea vieții 5.15 TVM Mesager.

Vineri 28 februarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate 7.00 Eco (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescentă 8.00 Din coasta Evei (R) 9.00 Eurovision 2003 9.15 Puls 2003 (R) 9.45 Teleshopping 10.00 Știri 10.10 Poesis 10.15 Serial. Aventurile lui Chuck Finn 10.45 Serial. Puterea vieții 11.15 Tonomatul DP2 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.10 Televiziunea, dragostea mea! 15.10 Oprirea obligatorie 15.35 Poesis 15.40 Teleshopping 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Călătorind prin țară 17.05 Camera de gardă (R) 17.35 Desene animate (R) 18.00 British Museum 19.00 Serial. Dormitorul doamnelor 20.00 Știri 20.10 Poesis 20.15 Eurovision 2003 20.40 D'ale lui Mitică 21.40 Cinematograful de artă: Cititoarea 23.25 Știri 23.30 Film. Evadare imposibilă 1.10 Serial (R). Dormitorul doamnelor 1.15 Remix 3.15 D'ale lui Mitică (R) 4.15 Serial (R). Aventurile lui Chuck Finn 4.45 Serial (R). Puterea vieții 5.15 TVM Mesager.

Sâmbătă 1 martie

6.00 Desene animate (R) 6.50 Sport plus (R) 8.05 Arta apărării 8.35 Camera de gardă 9.05 Răscruci (R) 9.40 Desene animate 10.10 Lumea lui Chiț-Chiț 11.00 Arca lui Noe 11.30 Documentar 12.00 Planeta singuratică 12.50 Film. Angelo, îngerul păzitor 14.45 Știri 14.50 Acum este Maximal! 14.55 Fețe 15.00 Atlas 15.35 Serial. Bonanza 16.30 Insolit 17.00 Știri 17.10 Serial. Tabăra din Alpi 17.40 Serial. În înaltul cerului 18.25 Serial. Stevens contra Stevens 19.00 Eurovision 2003 21.45 Serial. În căutarea dragostei 22.40 Serial (R). Bonanza 23.30 Cinematograful de artă (R). Citierea 1.15 Serial (R). În înaltul cerului 2.00 Serial (R). Stevens contra Stevens 2.30 Serial (R). În căutarea dragostei 3.20 Film (R). Evadare imposibilă 5.00 Serial (R) Tabăra din Alpi 5.25 TVM Mesager.

Duminică 2 martie

6.00 Planeta singuratică (R) 6.50 Teleshopping 7.10 Atlas (R) 7.40 Tradiții 8.10 Cronici votive 8.40 Ferra 9.35 Desene animate 10.05 Prietenii lui Piticot 10.50 Serial. Mărul lui Newton 11.20 Paradisul de lângă noi 11.50 Alea cu Chimp 12.05 Comedia mută 12.30 Medalion 13.05 Documentar 14.00 Club Art 14.30 Știri 14.35 Acum este Maximal! 14.40 Documentar 15.40 Floarea din Grădina 16.40 Poesis 17.00 Știri 17.10 Serial. Familia mea 17.45 Serial. În înaltul cerului 18.35 Serial. Stevens contra Stevens 19.05 Serial. În fața instanței 20.00 Știri 20.05 Serial. La început de drum 21.00 Serial. Speranțe și împliniri 22.00 Film. De la apusul la răsăritul soarelui 23.45 Documentar (R) 0.35 Documentar 1.30 Serial (R). În înaltul cerului 2.15 Serial (R). Stevens contra Stenvens 2.45 Serial (R). La început de drum 3.10 Film (R). De la apusul la răsăritul soarelui 4.55 Serial (R). Mărul lui Newton 5.25 TVM Mesager.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

24 FEBRUARIE, LUNI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

25 FEBRUARIE, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.10: „Istoria poporului român” de Neagu Djuvara 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

26 FEBRUARIE, MIERCURI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

27 FEBRUARIE, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană (serial de dr. Alexandru Ardelean) 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

28 FEBRUARIE, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.50: Revista presei „Foia românească” 11.55: Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

1 MARTIE, SÂMBĂȚĂ (redactor: Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere.

2 MARTIE, DUMINICĂ (redactor: Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

26 februarie 2003 (mtv ora 14.30)

Reluare: 1 martie 2003 (m2 ora 11.10)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul în limba română va difuza de această dată o variantă montată a discuției realizate de TVR Timișoara despre starea comunității românești din Ungaria. Varianta completă, de o oră, se va putea vedea, în această duminică, 23 februarie, între orele 17 și 19, pe programul doi al Televiziunii Române, în cadrul unei emisiuni realizate de Studioul din Timișoara.

Realizator: **Tiberiu Boca**

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 17.00-19.00, pe frecvența TVR2

Luni, 24 februarie 2003

16.30–17.00 EVAntai 17.00–18.00 Teleaudiența 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Marți, 25 februarie 2003

16.30–17.00 Banatica (emisiune în limba germană) 17.00–18.00 Spații subiective 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Miercuri, 26 februarie 2003

16.30–17.40 Transmisiune sportivă (volei) 17.40–18.00 Pe drumul Banatului 18.00–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Joi, 27 februarie 2003

16.30–17.00 Banatica (emisiune în limba sârbă) 17.00–17.30 Economia încotro? 17.30–18.00 Lege pentru toți 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Vineri, 28 februarie 2003

16.30–17.30 Clubul de vineri 17.30–18.00 Pe fază 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 1 martie 2003

16.30–17.00 În prelungiri 17.00–18.00 TVR Internațional 18.00–18.30 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Duminică, 2 martie 2003

16.30–17.00 Film documentar 17.00–17.30 Locuri cu povești 17.30–18.00 La izvoare 18.00–18.35 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.35–19.00 Film documentar.

Sponsorul nostru

Internet aproape pe gratis!

De la 625 Ft lunar pe luna, cu tarife subvenționate de stat!

Reclamație: 06445-544

axelero

iscanner

RADIO ROMANIA INTERNATIONAL

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24 pe 756 kHz

Internet: www.rri.ro

e-mail: ro@rri.ro

Tel./fax: 00401-3142118

UMOR

Jocul de-a macaroanele

La un spital, niște nebuni au hotărât să se joace de-a macaroanele. Zis și făcut. Din cabinetul său, doctorul aude mare gălăgie. Intră doctorul în camera cu pricina și toți nebunii încremenesc, mai puțin unul care se zbate pe podea. Doctorul îl întreabă:

– Măi nebulule, ce-ai de te zbați în halul ăsta?

La care nebunul răspunde:

– Domnule doctor, eu m-am lipit de fundul oalei.

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax: 59-427372
E-mail: inbox@rve.net

– muzică – știri locale și BBC – emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultați RVE non stop și pe Internet la: <http://www.rve.net>

TRANS WORLD RADIO – ROMÂNIA
(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)
AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15–21.45

SW 31 și 49 m – vineri: 18.30–18.45 – sîmbătă: 18.00–18.45 – duminică: 18.30–18.45

Împărătese, îngerași, vrăjitori, clovni și ciuperci la carnavalul grădiniței din Micherechi

Fotografii realizate de
Aurel Papp

FOAIA
românească
21 FEBRUARIE 2003
www.foaia.hu

Săptăminal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Rita Păcș. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@matavnet.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bihor și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2003: 3 luni 780 forinți; 6 luni 1560 forinți; 1 an 3120 forinți. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptăminalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.